

Izvorni znanstveni rad
UDK: 811.163.42'373.23
929.52(497.5 Desne-Rujnica)"16/18"
DOI: <https://doi.org/10.21857/ygjjwrcjgry>
Primljeno: 30.1.2017.

OSOBA IMENA I PREZIMENA U ŽUPI DESNE-RUJNICA U 18. I 19. STOLJEĆU

MAJA ŠUNJIĆ

SAŽETAK: Povijesno demografsko istraživanje stanovništva župe Desne-Rujnica, s desne obale rijeke Neretve, inicijalno usmjereno na prvu polovicu 19. stoljeća, zahvaljujući raspoloživim izvorima produbljeno je na 18. a u pojedinim segmentima i do sredine 17. stoljeća. Stoga se u ovom radu analiziraju osobna imena iz matičnih knjiga rođenih (1825-1857), te rodovi i njihovo podrijetlo od druge polovice 17. do sredine 19. stoljeća. Rad je dopunjen trima tablicama s pregledom muških i ženskih imena, te s popisom rodova zabilježenih od polovice 17. do polovice 19. stoljeća.

Ključne riječi: Desne-Rujnica, dolina Neretve, antroponimija, rodovi, migracije, 18. stoljeće, 19. stoljeće

Keywords: Desne-Rujnica, Neretva valley, anthroponymy, families, migrations, 18th century, 19th century

Uvod

Istraživanje osobnih imena i prezimena stanovništva župe Desne-Rujnica napravljeno je u sklopu šireg povijesno-demografskog istraživanja stanovništva ove župe, koje je inicijalno bilo usmjereno na prvu polovicu 19. stoljeća. Izvori su omogućili da se u pojedinim segmentima istraživanje podrijetla rodova produbi na 18. stoljeće, pa čak i do sredine 17. stoljeća. Time se izašlo iz formalnog okvira postojanja župe između 1760. i 1921, no budući su se naselja župe i prije 1760. uvijek nalazila u okvirima istih župa, to nije predstavljalo

Maja Šunjić, dipl. arheolog i anglist. Adresa: Obala 1 br. 23/1, 20270 Vela Luka, e-mail: maja.sunjic11@gmail.com

prepreku u radu. Polazna točka u analizi je prva polovica 19. stoljeća s matičnim knjigama župe Desne-Rujnica koje se čuvaju u Državnom arhivu u Zadru: Matična knjiga rođenih 1825-1830 (inv. br. 169), Matična knjiga rođenih 1830-1851 (inv. br. 170), Matična knjiga vjenčanih 1825-1831 (inv. br. 171), Matična knjiga vjenčanih 1831-1857 (inv. br. 172) i Matična knjiga umrlih 1825-1861 (inv. br. 173).¹ One su nadopunjavane izvorima iz Nadbiskupskog arhiva u Splitu: *Status animarum* sela Vid, Borovci i Rujnica iz 1744. godine (NAS, M 67, ff. 380–382) koji *de facto* predstavlja popis kućedomaćina s brojem ukućana (za Desne f. 382) i *Status animarum* župe Desne-Rujnica iz 1802. (NAS, M 113, bez paginacije), u kojem su kućanstva popisana po naseljima Rujnica, Desne, Bagalovići i Momić(i).

U istraživanju podrijetla stanovništva od velikog su značaja bila stanja duša ostalih župa na području desne obale Neretve, u zaleđu Rilića te uz sjeveroistočne obodne zone Jezera,² koja se također nalaze u prethodno navedenoj knjizi M 67 i mapi M 113 iz Nadbiskupskog arhiva u Splitu: *Status animarum* župe Jezero iz 1733. za naselja Jezero, Otrić i Struzi (M 67, ff. 285-291), *Status animarum* župe Podjezerje iz 1733. za naselja Garmčenik (Grnčenik), Pasičinu, Bristu, Vidonje i Plinu (M 67, ff. 292-305), *Status animarum* župe Podjezerje (popis kućedomaćina) iz 1744. za naselja Pasičinu, Bristu, Garmčenik (Grnčenik), Plinu, Otrić, Seoce i Strugu (M 67, ff. 379-380) te stanja duša župa Borovci 1807, Otrići-Struge 1806, Pasičina-Brista 1806 (M 113, bez paginacije).³ Većina navedenih stanja duša dijelom je objavljena u knjizi Mile Vidovića, *Povijest župa doline Neretve*, Metković, 2011, ali ne u integralnom obliku. No, korištenje ove knjige bilo je od velike pomoći u radu i praćenju izvora. U radu je također korišten prijepis Knjige krštenih u crkvi Gospe u Zaostrogu i obližnjim crkvama u 17. i 18. stoljeću (*Codex Baptismorum Descriptoru' Post Ordinationem Concilii Tridentini*), oznake SK 198 iz Arhiva Franjevačkog samostana u Zaostrogu, koji je pripremio i velikodušno mi ustupio gospodin Žarko Despot. Također su

¹ U nastavku teksta: MKR 1825-1830, MKR 1830-1851, MKV 1825-1831, MKV 1831-1857. i MKU 1825-1861, a često se na njih u tekstu opisno referira kao na desanske matice rođenih, vjenčanih i umrlih iz razdoblja 1825-1861.

² Jezero (također Vrgorsko/Vrgoračko-neretvansko polje ili Vrgorsko/Vrgoračko polje) predstavlja krško polje hidrološkog krškog postanja površine 32 km², smješteno na prosječno 30 m nadmorske visine. Do prokopavanja tunela i kanala za odvod vode 1938. i 1975, u prošlosti je veći dio godine imalo karakter jezera. Administrativno pripada gradovima Ploče i Vrgorac te općini Pojezerje. Vidi: Branimir Vukosav, »Prostorna diferencijacija vrgoračkog područja na temelju krških prirodno-geografskih i društveno-geografskih obilježja.« *Geoadria* 11/2 (2006): 250, 271.

³ U nastavku teksta korištene su kratice: NAS, M 67 i NAS, M 113. Na stanja duša iz 1744. ponekad se u tekstu referira kao na popise kućedomaćina 1744.

konzultirane druge matične knjige iz istog arhiva: ŽM 207 s upisima rođenja, vjenčanja i smrti Podjezerja, Pline, Briste, Otrića, Miluše, Pasićine i Garčenika (Grnčenika) i ŽM 211 - matica rođenih, umrlih i vjenčanih župe Jezero (1718-1722).⁴ Kako bi se u konačnici dobio potpun pregled rodova, popis je dopunjen spoznajama iz relevantne literature, u prvom redu iz radova don Rade Jerkovića, u kojima je objavljen popis don Jure Grčanovića iz 1771. s obiteljima iz Desana i Rujnice koje su sudjelovale u parnici protiv Makarske biskupije (*Don Radovan Jerković. Život i djelo*, priredio Mile Vidović. Metković: Matica hrvatska, 2000), te popisima posjednika u mletačkim katastrima iz 1704. i 1728 (Milan Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*. Zadar: Državni arhiv, 2006).

Položaj i povijesni pregled naselja župe Desne-Rujnica

Područje župe Desne-Rujnica nalazi se s desne strane Neretve. Zauzima južne i sjeveroistočne/istočne obronke planine Rujnica, te zaravan između vrhova Velika i Mala Rujnica. Broj naselja župe i njihova naseljenost stalno su se mijenjali zbog napuštanja brdskih predjela i osnivanja novih naselja bliže rijeci Neretvi. Prema matičnim knjigama, u prvoj polovici 19. stoljeća župa je obuhvaćala naselja Desne, Rujnica, Bagalovići, Podrurnica, Vrhdesne, Momići, Arnjaci i Krvavac.

Polovicom 18. stoljeća, u vrijeme osnivanja župe, kao naselja su sigurno postojali Desne (Desna), Rujnica i Bagalovići (Bagalović), a vjerojatno i Momići (Momić).

Naselje Desne sa zaselcima Marovine, Masline, Kod crkve, Kod kuća, Vrijaci, Strimen, Šišin i Kraj (Medaci) nalazi se duž južnih obronaka Rujnice. U drugoj polovini 14. stoljeća u više navrata se spominje utvrda Desna i vojna posada pod zapovjedništvom Filipa Nosdronje.⁵ Naselje Rujnica se nalazi na zaravni na 344 m nadmorske visine na samoj planini Rujnica, kojoj se prilazi putem iz Desana, preko prijevoja između vrhova Velika Rujnica i Varda. Bagalovići se kroz 17. i veći dio 18. stoljeća u više izvora spominju kao Kamenno Brdo,⁶ a današnji naziv su dobili prema prezimenu Bagalović, koje je u ovom mjestu zabilježeno već početkom druge polovice 17. stoljeća u zaostroškoj

⁴ U nastavku teksta korištene su kratice: SK 198, ŽM 207 i ŽM 211.

⁵ Radovan Jerković, *Gabela (Prilog povijesti Donje Neretve)*. Sarajevo, 1939: 5-6, n. 12; Đurđica Petrović, *Dubrovačko oružje u XIV. veku*. Beograd: Vojni muzej u Beogradu [Posebna izdanja, knj. 5], 1976: 141.

⁶ Milan Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*. Zadar: Državni arhiv, 2006: 146, 148; Mile Vidović, *Povijest župa doline Neretve*. Metković: Matica hrvatska, 2011: 63-64.

matičnoj knjizi SK 198. Pod nadnevkom 13. studenoga 1664. upisano je krštenje Martina, sina Mihača Bagalovića iz Kamenoga Brda. Iste godine je, prema Šilobadovićem ljetopisu, “naša vojska” pošla na *Kamenobardo*, gdje su zarobili dosta (ljudi?, op. M.Š).⁷ Selo Momić dobilo je ime po istoimenom rodu koji se također 1664. spominje u zaostroškoj matičnoj knjizi SK 198, a uz Momiće ga veže spomen Božice, kćeri Mate Momića iz Momića, u Stanju duša župe Opuzen 1733. (NAS, M 67, f. 385).

Područje koje je zauzimala župa Desne-Rujnica zasigurno je bilo naseljeno u srednjem vijeku, o čemu svjedoči spomen utvrde Desne. No, nekih konkretnijih podataka o stanovništvu nema, što dodatno otežava procjene o naseljenosti ovog područja u vrijeme osmanske uprave. Osmanska osvajanja u samoj blizini delte Neretve intenzivirana su od 70-ih godina 15. stoljeća zauzimanjem Makarskog primorja i Počitelja, a konačnu uspostavu osmanske vlasti na ovom području označio je pad utvrde Koš na mjestu današnjeg Opuzena na kraju 1490. ili početkom 1491.⁸ Iako se bez analize osmanskih izvora ne mogu izvoditi zaključci o utjecaju osmanskih osvajanja na depopulaciju područja oko ušća Neretve, paralele s drugim novoosvojenim područjima popisanim u prvim defterima sugeriraju da, nakon bijega kao incijalne reakcije na osmanske upade, slijedi povratak dijela stanovništva. Najeksplicitniji primjer imamo upravo na području koje je 10-ak km udaljeno od Desana. Autohtone vlaške skupine u Makarskom primorju te zaleđu Biokova i Rilića i oko Jezera (npr. Crnoća, Otrić) već se 1477. vraćaju na svoje stare baštine i priznaju osmansku vlast.⁹ Nepovoljniji učinak na opstanak na ovom području u razdoblju osmanske uprave vjerojatno su imali pohodi uskoka te primorskih harambaša i njihovih odreda. Iako su najpoznatiji kroz opise iz makarskih kronika u drugoj polovici 17. stoljeća, počeci uskočkih upada kreću već krajem 15. stoljeća, a intenziviraju se kroz 16. stoljeće.¹⁰ Nahije na makarsko-vrgoračko-neretvanskom području

⁷ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*, prir. Ante Josip Soldo. Split: Književni krug, 1993: 27.

⁸ Hazim Šabanović, *Bosanski pašaluk: postanak i upravna podjela*. Sarajevo: Svjetlost, 1982: 162; Veljan Atanasovski, *Pad Hercegovine*. Beograd: Narodna knjiga i Istorijski institut, 1979: 72-74, 140; Kornelija Jurin-Starčević, »Demografska kretanja u selima srednjodalmatinskog zaleđa u 16. i početkom 17. stoljeća.« *Prilozi za orijentalnu filologiju* 54 (2004): 143.

⁹ K. Jurin-Starčević, »Demografska kretanja u selima srednjodalmatinskog zaleđa u 16. i početkom 17. stoljeća.«: 143.

¹⁰ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 20, 24, 27, 28, 37, 44, 51-58, 63; Bogumil Hrabak, »Uskočke akcije krajišnika na ušću Neretve 1482-1537.« *Historijski zbornik* 29-30 (1976-77): 181-184; K. Jurin-Starčević, »Demografska kretanja u selima srednjodalmatinskog zaleđa u 16. i početkom 17. stoljeća.«: 162.

su zbog uskočkih upada bile oslobođene većine izvanrednih nameta i tereta, a osobito je bilo slabo naseljeno područje s desne strane Neretve, u nahiji Fragustin.¹¹ Osim stalnih uskočkih upada, atmosferi nesigurnosti zacijelo je pridonosila prisutnost mletačkih pomorskih snaga na samom ušću Neretve i uspostava osmanske flote nakon 1540.¹² Naposljetku, treba napomenuti da je uz istočne obronke rujničkog masiva, na nekadašnjem ušću Norina u Neretvu, tijekom prve polovice 16. stoljeća sagrađena kula koja predstavlja najistureniju južnu osmansku obrambenu točku na toku Neretve.¹³ Upravo će ona tijekom druge polovice 17. stoljeća biti česta meta napada primorskih odreda.¹⁴ U Šilobadovićevoj kronici se, osim kule na Norinu, spominje toponim Krvavac i naselje Kamenno Brdo.¹⁵

Do intenzivnijeg naseljavanja dolazi tijekom Morejskog rata (1684-1699), nakon mletačkog zauzimanja Posrednice, na kojoj će biti sagrađeni Fort Opuzen i kula Norin u studenome 1684. godine.¹⁶

Za vrijeme osmanske uprave Desne i cijeli teritorij župe bili su pod pastvom Franjevačkog samostana u Zaostrogu u okviru župe koja se u izvještaju fra Marijana Pavlovića iz 1623. naziva *Podjezerje/Crnoća*, a pokrivala je južni dio Jezera preko Pline do Desana.¹⁷ Prema izvještaju makarskog biskupa Bartula Kačića iz 1630, ista župa se zove Zajezerje i imala je 120 kuća.¹⁸ Župa Zajezerje je opsegom morala biti nešto veća od Podjezerja, jer je pokrivala cijelu desnu stranu Neretve do Čitluka na sjeveru i Vrgorca na sjeverozapadu. Opseg te župe preklapa se s područjem koje, prema izvještaju makarskog biskupa Stjepana Blaškovića od 1. travnja 1706, pastoriziraju franjevci iz samostana u Zaostrogu, pri čemu je sjedište župnika upravo u Desnama.¹⁹ U izvještaju od 17. lipnja 1706, uvezanom u knjigu M 67, ta se župa izrijekom naziva Rujnica s deset

¹¹ K. Jurin-Starčević, »Demografska kretanja u selima srednjodalmatinskog zaleđa u 16. i početkom 17. stoljeća.«: 163.

¹² Bogumil Hrabak, »Turska stražarska flotila u Neretvi (1490–1700).« *Hercegovina* 4 (1985): 93-95.

¹³ Don Radovan Jerković, *Život i djelo*, prir. Mile Vidović. Metković: Matica hrvatska, 2000: 154-156.

¹⁴ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 20, 24, 27-28, 37, 44, 51-58, 63.

¹⁵ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 27, 54.

¹⁶ Trpimir Macan, *Iz povijesti Donjeg Poneretavlja*, drugo prošireno izdanje. Zagreb-Klek: Galerija Stećak; Metković: SIŽ za kulturu; Opuzen: OSIZ u oblasti kulture, 1990: 45.

¹⁷ Don Radovan Jerković, *Život i djelo*: 120.

¹⁸ Slavko Kovačić, *Najstariji izvještaji o stanju Makarske biskupije u Tajnom vatikanskom arhivu, 1626-1658*. Split: Nadbiskupski arhiv, 1975: 44.

¹⁹ Don Radovan Jerković, *Život i djelo*: 656-657.

sela: Rujnica Vela, Rujnica Mala, Podstine, Desne, Borovci, Struzi, Iskisli, Novasela, Dragovija i Opus (NAS, M 67, *Libro K*, f. 201), što predstavlja nešto reduciraniji teritorij od onoga navedenog 1705. Neobično je što se u ovom popisu posebno ističe zaselak Podastine, koji se ne spominje u stanju duša 1802. ni u kasnijim matičnim knjigama. Također nije poznato jesu li Vela i Mala Rujnica zaselci Rujnice ili se pod jednom od njih, vjerojatnije Malom Rujnicom, "skriva" neki drugi zaselak. Oko 1720. Desne-Rujnica se spominju u okviru župe Naron-Vid zajedno s Borovcima i Vidom.²⁰ Podjelom župe Vid prema reorganizaciji biskupa Blaškovića 1733, Desne i Rujnica su uključeni u župu Borovci, no ta je odluka provedena tek 1760, kada je još jednom podjelom postojeće župe formirana nova župa Desne-Rujnica.²¹ Ta će župa postojati do 1921.²²

Osobna imena

Obrađeno je ukupno 740 osobnih imena djece upisane u matice rođenih (MKR 1825-1830. i MKR 1830-1851), od čega 351 žensko i 389 muških imena. Sva su imena zabilježena na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu. Ovdje se donose u obliku u kojem su zabilježena u matičnoj knjizi. U imenskom fondu zabilježeno je 30 različitih ženskih imena i još 18 dvostrukih varijanti (tablica 1). Većina imena je katolička/kršćanska, no nekoliko imena je i narodnog podrijetla: Stana, Ružica i Cvita. Udio nositeljica tih imena je nešto manji od 5%. Najčešće žensko ime u Desnama je Matija, koje nosi gotovo petina svih djevojčica (17,09%). Slijedi Iva (Ivanica) s također vrlo visokih 12,82%, te dalje redom po učestalosti: Manda, Jurka, Jela, Kata, Mara, Pera (Petruša), Marta, Tomica, Stana, Jerka, Antonija (Antunija, Antunja), Stipanija, Lucija, Jakovica, Ružica, Ana, Joza, Šima, Tadijana (Tada). Vrlo rijetko, s tek jednom do maksimalno tri nositeljice, javljaju se imena: Andrijana, Anđelija, Birgia, Božica, Cvita, Doma, Pilipa, Polunija i Vida. Sva dvostruka imena javljaju se isključivo jedanput. Sastavljena su od postojećih imena, npr: Šima Ana, Manda Jurka, Jela Jurka. Jedini izuzetak je Filipa Jela, budući da se ime Filipa ne javlja samostalno. Ako se uzme u obzir i to ime, prosječni broj nositeljica pojedinog imena je 11,32%, što predstavlja ipak nešto siromašniji imenski fond nego u obližnjem Kominu (7,29%).²³

²⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 121.

²¹ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 121-124.

²² M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 82-83.

²³ Maja Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvaj polovici 19. stoljeća.« *Povijesni prilozi* 37 (2009): 327.

Imenski fond muških imena sadrži 24 imena (tablica 2). Gotovo sva imena su katoličkog/kršćanskog podrijetla. Izuzetak je ime Stanko, koje se javlja samo četiri puta. Najčešća muška imena su Ivan, Jure, Mate i Ante. Po učestalosti slijede: Stipan, Petar, Jozip, Nikola, Mijo, Luka, Toma, Grgo, Andrija, Marko, Pilip, Šimun, Jakov i Stanko. Sva ostala imena javljaju se vrlo rijetko, poput: Martin, Bože, Lovre, Marin, Blaž i Ilija. Ovim imenima može se pridodati još 10 dvostrukih. Ona su sastavljena od postojećih i zabilježena su tek jednom, npr: Ante Ilija, Marko Mate, Stipan Ante. Predstavljaju kombinacije postojećih imena, a u praksi se najčešće koristilo jedno ime, pa ne utječu na obogaćivanje imenskog fonda koji je, s prosječnim brojem nositelja pojedinog muškog imena 16,21%, izrazito siromašan.

U Desnama je muški fond nešto siromašniji od ženskog. Ista pojava u zažapskim Vidonjama i župama općine Metković objašnjava se činjenicom da je odabir muškog imena u patrijarhalnom i patrilineranom okružju bio opterećen obiteljskom tradicijom, dok je u odabiru imena za žensko dijete postojala veća sloboda.²⁴ No, kako onda objasniti činjenicu da u cijelom nizu podjednako patrijarhalnih sredina imamo suprotnu pojavu - bogatiji fond muških imena ili podjednak broj muških i ženskih imena. Npr. u Rogotinu, Kominu, Vinišćima i Trilju javlja se veći izbor muških imena, a u Velom Drveniku njihov broj je identičan.²⁵ Možda je odabir imena ženskog djeteta manje opterećen obiteljskom tradicijom, barem onom s očeve strane, ali čini se da to nema utjecaja na bogatstvo imenskog fonda.

Kao što je već naglašeno, u Desnama je primijećen izrazito veliki broj nositelja pojedinog imena u prosjeku, što imenski fond čini siromašnim. No, taj se zaključak može donekle relativizirati. Naime, imenski fond u tradicionalnim katoličkim sredinama je limitiran. Zbog većeg broja osoba kojima se dodjeljuje (i shodno tome analizira), u konačnici daje nešto siromašniji rezultat. To dokazuje i presjek kroz ženske i muške imenske fondove Desana, Komina, Rogotina,

²⁴ Domagoj Vidović, »Nacrt za vidonjsku antroponimiju.« *Folia onomastica Croatica* 14 (2005): 167; Žarko Dugandžić, *Stanovništvo općine Metković 1850-1918*, doktorski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, 2011: 83.

²⁵ Mladen Andreis, *Stanovništvo Vinišća: povijesna antroponimija do godine 1900*. Trogir: Matica hrvatska, 1998: 7-10, tablice 1 i 2; Mladen Andreis, *Stanovništvo župe sv. Mihovila Arhandela u Trilju u 19. stoljeću*. Trilj: Cetinski dekanat, 2001: 62-63, tablica 5; Mladen Andreis, *Stanovništvo Drvenika i Ploče: povijesna antroponimija do godine 1900*. Trogir: Matica hrvatska, 2000: 9-12, tablica 1; Maja Šunjić, »Stanovništvo Rogotina na kraju 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća na temelju matičnih knjiga i stanja duša.« *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku* 45 (2007): 353, tablice 1 i 2; M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 340, tablice 1 i 2.

Vinšća, Velog Drvenika i Trilja,²⁶ koji pokazuje da je broj analiziranih osoba obrnuto proporcionalan bogatstvu imenskog fonda.

Odabir imena za dijete

U određivanju motivacije za davanje imena djetetu bilo je potrebno kontekstualizirati svaki pojedini slučaj, što uključuje analizu datuma rođenja i pripadnost određenoj obitelji. Pritom se polazi od pretpostavke da su faktori koji su utjecali na nadijevanje bili tradicijske prirode (poštivanje imena u široj obitelji i/ili kumova) i religijsko-tradicijske prirode (blagdan sveca/svetice, obiteljska slava).²⁷ Proces obiteljske restitucije temelji se na podacima iz desanskih matičnih knjiga koje pokrivaju razdoblje 1825-1861. i stanja duša iz 1802. i 1744, čime je u većini slučajeva dobivena kvalitetna podloga za agnatsko srodstvo. Uobičajeni problem je nedovoljno poznavanje srodstva u ženskoj liniji/linijama. Zbog toga podaci za veliki broj obitelji nisu potpuni i ne čudi što je kod gotovo trećine djece motivacija nepoznata. Čini se da u pojedinim slučajevima ta motivacija jednostavno nije dohvatljiva - kod nekoliko kvalitetno restituiranih obiteljskih situacija s poznatim podrijetlom unatrag 100 godina i dalje se nije moglo ući u trag "inspiraciji" za djetetovo ime.

Analizirana su imena djece iz 143 nuklearne obitelji. Osnovni preduvjet bio je poznavanje datuma vjenčanja roditelja i imena (barem) prvog djeteta. Obitelji kod kojih imena prvorodene djece nisu poznata nisu ni uzete u obzir. Ovakav pristup nije najsigurniji. No, s obzirom na kratkoću promatranog perioda, bilo bi vrlo teško dobiti zadovoljavajući broj "zaokruženih" nuklearnih obitelji kod kojih je poznat datum rođenja prvog i zadnjeg djeteta, te stoga to ni nije postavljeno kao uvjet.

Motivacija za davanje imena određena je za 512 djece: 270 dječaka i 242 djevojčice. Od tog broja, motivacija je nepoznata za trećinu djece, znatno više kod djevojčica (37,19%) nego kod dječaka (22,93%), što je vjerojatno posljedica slabijeg poznavanja imena iz majčine obitelji.

²⁶ M. Andreis, *Stanovništvo Vinišća: povijesna antroponimija do god. 1900:* 7-10, tablice 1 i 2; M. Andreis, *Stanovništvo župe sv. Mihovila Arhandela u Trilju u 19. stoljeću:* 62-63, tablica 5; M. Andreis, *Stanovništvo Drvenika i Ploče: povijesna antroponimija do godine 1900:* 9-12, tablica 1; M. Šunjić, »Stanovništvo Rogotina na kraju 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća.«: 353, tablice 1 i 2; M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 340, tablice 1 i 2.

²⁷ *Pučki kalendar Bog i Hrvati* za godinu 1895, Tisak i naklada Antuna Scholza. Obitelj Farčić-Priša, Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo, Državni arhiv u Dubrovniku.

Za sinove je najveći broj imena odabran po imenu sveca čiji je spomendan/blagdan blizu datuma rođenja. Imena gotovo trećine dječaka nadjenuta su po: Sv. Anti, Sv. Ivanu Krstitelju, Sv. Josipu, Sv. Juri, Sv. Mateju Apostolu (24. veljače), Sv. Nikoli, Sv. Petru, Sv. Stipanu (3. kolovoza), Sv. Tomi (21. prosinca) i drugim svecima. Popularnost imena Jure nešto je veća nego u ostalim župama na neretvanskom području (npr. Rogotinu, Kominu, Vidonjama) zbog štovanja zaštitnika župe Sv. Jure, a dosta je popularan i Sv. Stipan, patron obližnje župe Opuzen. Sinovi također često dobivaju ime po djedu s očeve strane. Uglavnom je riječ o prvim sinovima u obitelji, no njih je i najviše analizirano. Ta se posveta u nekoliko slučajeva ponovila zbog smrti djeteta, no nije rijetkost da se ime preminulog sina, neovisno o izvornoj motivaciji, ponavlja kod idućih. Osjetno manje se "uvažava" djed s majčine strane, no priličan broj dječaka je dobio ime po svojim stričevima (očevoj braći), a nekolicina njih čak po pradjedu ili prastricu, što ne može biti slučajno zbog karakterističnih imena. Imenovanje po ocu zabilježeno je u nekoliko slučajeva, od kojih je jedan uslijedio po očevoj smrti: Mijo Šiljeg rođen 25. listopada 1849. dobio je ime po ocu koji je umro pola godine ranije. Nadijevanje imena po svecu zaštitniku obitelji (slava) vrlo je rijetko, a zamijećeno je u dva navrata kod roda Batinović, po Sv. Nikoli. Kod dvostrukih imena najzastupljenija je obiteljska motivacija. Npr. dječak Ivan Jure je dobio ime Ivan po pradjedu, a Jure po stricu (s očeve strane). Mijo Nikola dobio je ime Mijo po djedu, dok Nikola ostaje nepoznato, no kasnije se koristi samo ime Nikola. Božićem je motivirano prvo ime u kombinaciji Božo Stanko, jer je dječak rođen 25. prosinca, dok Stanko ostaje nepoznanica.

I kod djevojčica je "svetačka" motivacija najzastupljenija. Najčešće je riječ o imenima Matija, Iva, Joza, Pera, Stipanija prema blizini spomendana/blagdana Sv. Mateja Apostola (24. veljače), Sv. Ivana Evanđelista i Krstitelja, Sv. Petra, Sv. Stjepana (3. kolovoza) i dr. Djevojčice vrlo često dobivaju imena po svecima, ali dječaci nikada ne dobivaju imena po sveticama. Kad je riječ o motivaciji iz obiteljskog fonda, kod djevojčica se više daje prednost majčinoj obitelji. Djevojčice, osobito prvorodene, nešto češće dobivaju ime po baki s majčine strane nego očeve, što se uklapa u dosadašnje spoznaje o utjecaju imenskog fonda iz majčine obitelji na odabir imena za djevojčice u patrijarhalnim okruženjima novovjekovne Europe.²⁸ S obzirom da nam izmiče bolje poznavanje imena u obiteljima iz kojih dolaze majke, za vjerovati je da bi ovaj broj mogao biti još veći.

²⁸ Raffaella Sarti, *Živjeti u kući. Stanovanje, prehrana i oblačenje u novovjekovnoj Europi (1500-1800)*, prev. Ana Badurina. Zagreb: Ibis grafika, 2006: 97.

Kod djece oba spola u nekoliko je slučajeva zabilježeno poštivanje imena kuma/kume na krštenju. Kod djevojčica je također zabilježeno iskazivanje poštovanja primalji, a samo jednom kod dječaka, no u tom je slučaju moguća i dvostruka motivacija, jer je isto ime nosio dječakov stric. Riječ je o blizancima Petru i Peri Vučković. Njihovu porodu dana 26. srpnja 1837. asistirala je primalja Pera Tutavac, no stric blizanaca također se zvao Petar.

U usporedbi s Kominom, gdje je slična analiza, osobito u muškom fondu, pokazala da prevladava nasljeđivanje imena,²⁹ u Desnama se "svetačka" motivacija pokazala dominantnijom. Uz jednaka ograničenja u poznavanju imena iz majčine obitelji u oba mjesta, u Desnama kod nasljeđivanja imena za djevojčice je majčina linija imala nešto presudniju ulogu. Neovisno o motivaciji, imenski fondovi Desana, Komina i Rogotina vrlo su slični.³⁰ Posebno se to odnosi na muška imena. K tome su u sva tri mjesta najpopularnija imena Ivan, Mate i Ante. Ženski fondovi također su dosta slični, ali u izboru najpopularnijih imena postoje određene razlike, iako su u sva tri mjesta ta imena među pet najpopularnijih. U Desnama je sredinom druge polovice 19. stoljeća Ivan i dalje daleko najpopularnije ime, dok se kod ostalih muških imena u odnosu na razdoblje 1825-1851. ne mijenja ukus, već samo učestalost.³¹ Ime Marija, koje je po popularnosti ženskih imena u razdoblju 1825-1851. tek na petom mjestu, kasnije će se izjednačiti po učestalosti s imenom Matija, dok kod ostalih ženskih imena dolazi do preslagivanja već poznatih imena po njihovoj učestalosti.³²

Rodovi i njihovo podrijetlo

U naseljima župe Desne-Rujnica javljaju se iduća prezimena:

Antonović (Antunović) - Prema MKV 1825-1831. i 1831-1857. i MKU 1825-1861. u Desnama i Podrujnici evidentirane su dvije obitelji - kućanstva Antonovića. Rod je u Desne/Podrujnicu došao doseljnjem Marka Antonovića (1767-1836) i

²⁹ M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 325.

³⁰ M. Šunjić, »Stanovništvo Rogotina na kraju 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća.«: 352; M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 325.

³¹ Inge Bego-Matijević, Žarko Dugandžić i Anđelko Akrap, »Tranzicija mortaliteta: Stanovništvo Desne na Neretvi (1870-1880).« *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku* 47 (2009): 216, tablica 10.

³² I. Bego-Matijević, Ž. Dugandžić i A. Akrap, »Tranzicija mortaliteta: Stanovništvo Desne na Neretvi (1870-1880).«: 216, tablica 10.

Stipana Antonovića (1791-1841) iz Otrića, vjerojatno na samom početku 19. stoljeća, svakako nakon 1802. godine, jer se te godine ne navode u stanju duša župe Desne-Rujnica (NAS, M 113). U matičnim knjigama rođenih nema nijednog djeteta rođenog s ovim prezimenom, a vjenčanjem kćeri Marka Antonovića i smrću preostalih nositelja prezimena Antonović prezime je izumrlo. Ponekad se bilježe i kao Antunović.

Babanac - Prezime Babanac javlja se povremeno i vjerojatno nije riječ o osobama koje su u Desnama boravile stalno. U MKU 1825-1861. zabilježena je 1837. smrt 23-godišnje Jurke Babanac iz Ravče, koja je umrla u kući Ante Zloića u Desnama. Godine 1856. registrirana je smrt nezakonitog djeteta Mare Babanac iz Ravče, koja je boravila u kući Ivana Barbira. Moguće je da su obje bile služavke.

Bagalović - Prezime Bagalović zabilježeno je početkom druge polovice 17. stoljeća u zaostroškoj matičnoj knjizi SK 198. Pod nadnevkom 13. studenoga 1664. upisano je krštenje Martina, sina Mihača (Mihovila) Bagalovića i njegove žene Klare iz Kamenog Brda. U istoj je matici 14. travnja 1666. zabilježeno krštenje Josipa Bagalovića, sina Tome i Katarine. Prezime Bagalović se u matici SK 198 ponovno spominje prigodom krštenja djece iz ovog roda: 1668. (Nedjeljka), 1669. (Damjan) i 1671. (Lovre). R. Jerković donosi podatak da je 1687. u Zaostrogu zabilježena udovica Martina Bagalovića.³³ Martinova kćer Jakovica u dobi od 53 godine zabilježena je 1733. u stanju duša Opuzena, u kućanstvu rođaka svoga muža, pok. Tome Krotića (NAS, M 67, f. 388). Vrlo je vjerojatno da je prezime izumrlo početkom 18. stoljeća, a sačuvano je u nazivu mjesta Bagalovići.

Barbir - Prezime se bilježi u svim desanskim maticama rođenih, vjenčanih i umrlih, ali ne i u stanju duša župe Desne-Rujnica 1802. (NAS, M 113). Na temelju tih podataka može se zaključiti da su se Barbiri doselili iz Dusine u Krvavac tijekom prvog desetljeća 19. stoljeća. Riječ je o potomcima Jakova Barbira (1782-1845) pok. Ivana i Petra Barbira (1778-1853) pok. Ante. Za pojedine starije članove roda susrećemo dvojake podatke o mjestu rođenja: u matici umrlih i vjenčanih javlja se Dusina, a u matici rođenih spominju se "Blizanci u Turskoj" ili samo "Turska", dok se za rođene poslije 1830. bilježi župa Desne-Rujnica. Moguće da su prethodno bili posjednici u Desnama, jer je već 1704. u mletačkom katastru Kata Barbir zabilježena kao posjednica zemlje.³⁴

³³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 164.

³⁴ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 146.

Batinović - Na području Desana i Rujnice rod Batinović se bilježi na samom početku 18. stoljeća. U mletačkom katastru 1704. Grga Batinović, Šime Batinović i Martin Batinović zabilježeni su kao posjednici zemlje u Desnama i Rujnici.³⁵ Harambaša Grgo Batinović sa sedam članova kućanstva i Šimun Batinović s 12 članova kućanstva ponovno se javljaju u Camozzijevu popisu iz 1728. godine.³⁶ U popisu kućedomačina iz 1744. spominju se: Josip Batinović s 8 članova kućanstva, Mate Batinović sa sedam članova kućanstva i Grgur Batinović s 8 članova kućanstva (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića navodi se Joze Batinović iz Desana, te Marin i Joze Batinović iz Rujnice.³⁷ Početkom 19. stoljeća, prema stanju duša 1802. godine, u selu Rujnica živjela su tri kućanstva: Mate Batinovića pok. Josipa s 20 članova, Ivana Batinovića pok. Jozipa s 11 članova i Bariše Batinovića pok. Cvitka s pet članova. U Desnama je 1802. zabilježen Ante Batinović pok. Grge sa šest članova i Luka Batinović pok. Jozipa s 11 članova kućanstva (NAS, M 113). Evidentno je da je u Rujnici došlo do diobe velikog kućanstva Jozipa Batinovića, koji je imao šest sinova: Matu, Grgu, Marina, Lovru, Ivana i Šimuna. Njihovo potomstvo pridonijelo je velikoj brojnosti tog roda. U matičnim knjigama između 1825. i 1861. ne nalazimo potomke pok. Cvitka Batinovića, koji su popisani 1802. u kućanstvu njegova sina Bariše Batinovića. U Desnama kroz matične knjige možemo pratiti potomstvo Jozipa Batinovića (sinovi Luka, Ivan i Stipan) i Ante Batinovića (sin Grgo i unuci Toma, Petar, Ante, Andrija i Stipan).

Prezime Batinović se ne spominje u 17. stoljeću u zaostroškoj matičnoj knjizi SK 198. Radovan Jerković navodi da su se doselili iz Hercegovine.³⁸

Bebić - U zaostroškoj matici SK 198 dana 23. travnja 1665. spominje se Miho Bebić kao kum Ivana Kežića, no bez поближе oznake mjesta stanovanja. U dodatku Šilobadovićeve ljetopisu iz Gojakova rukopisa navodi se da je 2. prosinca 1686. otišla (naša) vojska od 300 ljudi da “porobi Bebića”, s opaskom da “porobiše, dosta zla učiniše karsćanom, a Bebiću ništa”, te su sa sobom doveli dosta stoke.³⁹ Ne navodi se područje na koje su upali, ali je vjerojatno riječ o teritoriju pod osmanskom upravom u današnjoj zapadnoj Hercegovini. Najpoznatiji pripadnik roda svakako je serdar Mate Bebić koji je krajem 1688, zajedno sa 150 obitelji s oko 1.500 osoba, prešao na mletački teritorij, a

³⁵ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 148, 155, 164.

³⁶ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 183.

³⁷ *Don Radovan Jerković. Život i djelo*: 210-211.

³⁸ *Don Radovan Jerković. Život i djelo*: 211.

³⁹ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 61.

stanovništvo je naseljeno u Prnjarima, Vidonjama, Desnama i Bristi.⁴⁰ Iz mletačkog katastra 1704. saznajemo da je serdar Bebić živio u Vidonjama, a u Desnama je bio posjednik vinograda i zemlje.⁴¹ No, u stanju duša 1733. rod Bebić više ne nalazimo u Vidonjama (župa Podjezerje), ali se zato 1744. tri kućanstva bilježe u popisu kućedomaćina u Borovcima (NAS, M 67, ff. 304-305, 381).

U stanju duša 1744. u Desnama i Rujnici nema Bebića. Prvi put se spominju 1771. u popisu don Jure Grcanovića, u kojemu su navedeni Marko, Petar i Frano Bebić iz Desana.⁴² U stanju duša 1802. u selu Rujnica navodi se Šimun Bebić pok. Petra s 12 članova kućanstva, dok u Desnama žive dva kućanstva Bebića, čiji su domaćini Ante Bebić sin Frane s osam članova i Mijo Bebić pok. Marka sa sedam članova kućanstva (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama rođenih, vjenčanih i umrlih nalazimo Šimuna Bebića i njegove sinove Petra, Josipa i Juru, te potomke Ante Bebića (Jozip, Stipan i Ivan), no nema potomaka Mije Bebića.

Bezer - Najraniji spomen ovog prezimena u župi je 1839. godine u MKU 1825-1861. Upisana je smrt Marka Bezera iz "Radišića u Turskoj", koji je živio u Podrurnici. U Podrurnici je također zabilježen Ivan Bezer iz "Bliznače u Turskoj", koji se 1844. vjenčao s Katom Golemac (MKV 1831-1857). Nakon toga se od 1845. u desanskim matičnim knjigama rođenih bilježe rođenja njihove četiri kćeri. Nije moguće odrediti jesu li njih dvojica u srodstvu, odnosno, jesu li uopće pripadnici istog roda.

Prezime se bilježi 1708. u zaostroškoj matici SK 198 na krštenju Stipana Bezera, bez oznake mjesta.

Bošnjak - U stanju duša 1744. spominje se Gašpar Bošnjak (NAS, M 67, f. 382). Nakon toga prezime se više ne spominje.

B(a)rljević - Prezime se bilježi od 1826. u desanskim maticama rođenih, vjenčanih i umrlih. Prema dostupnim podacima, u Podrurnicu su se početkom 19. stoljeća doselila braća Jozip Brljević (1775-1852) i Toma Brljević (1795-1853) pok. Ivana iz Oraha kod Vrgorca. Nema ih u stanju duša župe Desne-Rujnica 1802. Jozip Brljević se vjerojatno doselio poslije 1808, jer je u maticama rođenih

⁴⁰ Gligor Stanojević, *Dalmacija u doba Morejskog rata 1684-1699*. Beograd: Vojno delo, 1962: 121; Ante Josip Soldo, »Prilog ekonomsko-društvenoj borbi donjeg Poneretavlja oko iskorištavanja ribolova polovicom 18. stoljeća.« *Historijski zbornik* 29-30 (1976-77): 241.

⁴¹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 153.

⁴² Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

navedeno da se te godine u Desnama vjenčao s Pavicom Nikolić. Toma Brljević je ubilježen 1827. prilikom rođenja kćeri, koju je dobio s Matijom Vujčić također iz Orah. Prema podacima iz matice rođenih, oni su vjenčani 1825. u vrgoračkom kraju. Na temelju matica moguće je rekonstruirati njihove obitelji.

Buntiћ - U stanju duša 1744. spominje se Ivan Buntiћ (NAS, M 67, f. 382). Posredno, preko stanja duša župe Opuzen 1733, saznajemo za još neke pripadnike ovog roda u Desnama. U Trnovu je popisana 28-godišnja Nedjeljka, kći pok. Lovre Buntića iz Desana (NAS, M 67, f. 389). Prezime Buntiћ spominje se i u stanju duša Komina 1733. godine, s napomenom o doseljenu iz Borovaca.⁴³ Prezime se nakon toga više ne bilježi u Desnama.

Bustruc - Prezime se bilježi u desanskim maticama rođenih, vjenčanih i umrlih. Prema podacima iz MKR 1830-1851, iz Pasićine se doselio bračni par Grgo Bustruc i Pera Marević iz Pasićine, vjerojatno u razdoblju između 1822. i 1828.

Ćelić - U Rujnici je ovaj rod najranije popisao 1802. u sedmeročlanom kućanstvu Tome Ćelića pok. Grge (NAS, M 113). Prezime se nakon toga bilježi u desanskim maticama rođenih, vjenčanih i umrlih u razdoblju između 1825. i 1861, na temelju čega je moguće identificirati više nuklearnih obitelji koje vuku podrijetlo od Tome Ćelića i njegova brata Ivana Ćelića. Nije poznato odakle su se doselili. S obzirom da rod 1744. nalazimo u obližnjim Borovcima (NAS, M 67, f. 381), možda su se doselili otamo. Na početku 18. stoljeća (1712) prezime se spominje u zaostroškoj matici SK 198 prigodom krštenja Martina Ćelića, sina Aguština, ali bez oznake prebivališta. V. Vrčić navodi da su Ćelići, prema predaji, došli iz Poljica Imotskih.⁴⁴

Ćendo - U MKR 1825-1830. i 1830-1851. navodi se više nositelja ovog prezimena, dok je u MKV 1831-1857. i MKU 1825-1861. zabilježen tek po jedan upis. Čini se da svi pripadnici ovoga roda u Desnama potječu od Jakova Ćende rođenog u Pasićini. V. Vrčić i R. Jerković također navode da su se doselili iz Pasićine, gdje su zabilježeni već 1733. u selu Brista (NAS, M 67, f. 298).⁴⁵ S obzirom na jedan jedini upis u desanskoj matici umrlih MKU 1825-1861, može se pretpostaviti da su upisivani u matici župe Pasićina. Vrijeme doseljenja vjerojatno je prva četvrtina 19. stoljeća.

⁴³ M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 318.

⁴⁴ Vjeko Vrčić, *Neretvanske župe*. Metković: vlastita naklada, 1974: 12.

⁴⁵ V. Vrčić, *Neretvanske župe*: 12; Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 168.

Damić - U Bagalovićima je, prema stanju duša 1802 (NAS, M 113) u samačkom domaćinstvu živjela Eva, udovica Pavla Damića, a to prezime nalazimo u obližnjem Rogotinu. Nije navedeno njeno djevojačko prezime, a moguće je da se radi o udovici koja se nakon smrti supruga vratila u svoje mjesto/dom.

Delija - U najstarijem desanskom stanju duša iz 1744. navodi se Ivan Delijić sa 6 članova obitelji (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića zabilježen je Petar Delija iz Rujnice.⁴⁶ U stanju duša 1802. spominje se Jure Delija pok. Petra iz Rujnice s 5 članova kućanstva (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama između 1825. i 1861. nalazimo potomke Martina, sina spomenutog Jure Delije, i Mije (1783-1838), brata Jure Delije.

Dominiković - R. Jerković navodi da su Dominikovići oko 1841. došli iz Otrića, a isto mjesto podrijetla navodi i V. Vrčić,⁴⁷ no godina naseljavanja sigurno je ranija, budući da se prezime od 1825. bilježi u MKR 1825-1830. i 1830-1851, a nešto kasnije i u ostalim maticama. U Desne se iz Otrića doselio Mate Dominiković (oko 1780-1843), a svi ostali pripadnici roda njegovi su sinovi i drugi potomci.

Početkom 18. stoljeća Dominikovići su posvjedočeni u Otrićima (NAS, M 67, f. 286). U zaostroškoj matičnoj knjizi ŽM 207 spominje se 1722. krštenje Jeline, kćeri Grgura Dominikovića iz Otrića, a 1727. i vjenčanje Lovre Dominikovića iz Otrića i Kate Jerković iz Borovaca.

Dragoević (također i **Dragović**) - Prezime se spominje već 1678. u najstarijoj zaostroškoj matici SK 198 kod bilješke o krštenju Mare Dragoević, kćeri Jakova i Mande, no bez oznake mjesta. Na području Rujnice možemo ih pratiti od kraja 1720-ih. Prema Camozzinijevom popisu iz 1728, u Rujnici i Desnama su zabilježeni Mate Dragoević (7 članova kućanstva) i Bože Dragoević (13 članova kućanstva).⁴⁸ Mate Dragoević s identičnim brojem članova kućanstva navodi se u popisu iz 1744. godine, a osim njega spominje se i Jure Dragoević, također sa 7 članova kućanstva (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića navode se Ante i Jozе Dragović iz Rujnice.⁴⁹ Broj kućanstava ovog roda je, prema stanju duša 1802. godine, u Rujnici narastao na šest: Petar pok.

⁴⁶ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

⁴⁷ V. Vrčić, *Neretvanske župe*: 12; Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 168.

⁴⁸ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 182.

⁴⁹ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

Jure, Ivan pok. Ivana, Toma pok. Ivana, Šimun pok. Stjepana, Andrija pok. Ante i Ante pok. Petra (NAS, M 113). U desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861. identificirana su prva četiri kućedomaćina i/ili njihovi potomci, uglavnom sinovi. Nema spomena potomaka Ante Dragoevića. Većina nositelja ovog prezimena potomci su Ivana i Tome Dragoevića, te njihovih stričeva i/ili rođaka Jure, Jozipa i Nikole Dragoevića.

Prezime se u maticama češće bilježi u varijanti Dragović nego Dragoević. R. Jerković navodi da je ovaj rod podrijetlom iz Broćna.⁵⁰

Dugum - Prema desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861, prezime se bilježi u Desnama. Svi Đugumi u ovim maticama potomci su Martina Đuguma rođenoga u Orahu, koji se vjenčao s Mandom Grgić 1820. u Desnama, a poslije njene smrti ponovno s Jozom Antonović 1844. godine. Godine 1849. u matici umrlih zabilježena je smrt prosjaka Mije Đuguma iz Oraha, koji je umro u kući Grge Vučkovića.

Đuračić - Prezime se bilježi samo 1827. u MKR 1825-1830. prilikom rođenja Blaža Đuračića, nezakonitoga sina Mande Đuračić iz Slivna, naseljene u Podrurnici. Moguće da su se nakon toga odselili, jer se prezime više ne spominje.

Franić - U popisu posjednika iz mletačkog katastra 1704. godine navodi se kapetan Ilija Franić iz sela Desna.⁵¹ Moguće je da se dio roda odselio u Opuzen, gdje je u stanju duša župe Opuzen 1733. popisan 40-godišnji Jure, sin pok. Andrije Franića iz Desana (NAS, M 67, f. 385), jer se prezime nakon toga ne spominje.

Globočić - U popisu posjednika iz mletačkog katastra 1704. godine navodi se Andrija Globočić (?) iz sela Desna kojemu je dodijeljena zemlja u Staroj Gabeli.⁵² Nakon toga prezime se više ne spominje.

Gnječ - Prezime se u župi, tj. naselju Bagalovići prvi put spominje u stanju duša 1802. godine u dva kućanstva: Jure Gnječa pok. Jure i Stipana Gnječa pok. Mije (NAS, M 113). Analiza desanskih matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih između 1825. i 1861. pokazuje da svi pripadnici roda u ovoj župi pripadaju istoj obitelji. Naime, za Juru Gnječa je u popisu obitelji vjerojatno greškom ili omaškom navedeno da je sin pok. Jure, dok je u MKU 1825-1861. kao ime oca navedeno pok. Mijo, tako da su Jure Gnječ (rođen oko 1760) i

⁵⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

⁵¹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 146.

⁵² M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 143.

Stipan Gnječ (rođen oko 1767) iz popisa 1802. zapravo braća. Obojica su rođena u Pasićini i doseljeni u Bagaloviće.

Prezime se vrlo rano (1676. godine) bilježi u zaostroškoj matici SK 198, na krštenju Kate Gnječ, ali bez navoda o mjestu prebivališta. U zaostroškoj maticnoj knjizi ŽM 207 spominje se 1721. krštenje Jurja Gnječa, sina Stipana iz Pasićine. U Pasićini se prezime spominje u popisu 1733. (NAS, M 67, f. 295).

Golemac - Prezime se u Desnama prvi put spominje u stanju duša 1802, i to kućanstvo Mije Golemca pok. Martina s 4 člana obitelji (NAS, M 113). Prema podacima iz desanskih maticnih knjiga, svi pripadnici ovoga roda potomci su Mije Golemca iz 1802, odnosno njegovih sinova Martina (oko 1804-1858) i Ante. U maticama ne nalazimo bilješke o njegovu podrijetlu, a R. Jerković navodi da je rod iz "Milučeva Blata" u Hercegovini.⁵³

Grgić - Rod je vjerojatno podrijetlom iz Zvirića u Hercegovini. U zaostroškoj matici SK 198 kod upisa krštenja Andrije Maršića 1677. godine spominje se kum Frane Grgić iz Zvirića. Također, 1721. bilježi se smrt Klare, domaćice Marka Grgića pokopane u Zvirićima, a iduće 1722. vjenčanje Marka Grgića pok. Stipana iz Zvirića (ŽM 211, f. 22; ŽM 207, f. 11).⁵⁴ U tom razdoblju nalazimo ih i na neretvanskom području. Između 1718. i 1730. Grgići se, prema upisima u zaostroškim maticama, mogu dovesti u vezu s Desnama, Vrbicom i Drinom na području Pline.⁵⁵ Za njihovu vezu s Desnama najznačajniji je upis smrti Mare, kćeri pok. Petra Grgića, od 14. prosinca 1718, koja je prema zaostroškoj matici ŽM 211 (f. 12) pokopana "u Desni kod Sv. Juria." U stanju duša Komina 1733. spominje se Marija, kći pok. Stjepana Grgića iz Zvirića, žena pok. Grgura Galiotovića iz Desana (NAS, M 67, f. 392).

U stanju duša iz 1744. u župi Desne-Rujnica se spominje Mate Grgić s 4 člana kućanstva (NAS, M 67, f. 382). Godine 1802. u Rujnici je popisano kućanstvo Ivana Grgića pok. Jure s 4 člana, a u Desnama jednočlano kućanstvo udovice Ivane Grgić rođ. Pranić (NAS, M 113). U MKR 1825-1830. i 1830-1851, MKV 1825-1831. i 1831-1857. i MKU 1825-1861. moguće je identificirati potomke spomenutog Ivana Grgića pok. Jure s jedinim "nasljednikom", njegovim praukunom Antom rođenim 1828.

⁵³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

⁵⁴ Vlado Pavičić, »Zvirići kod Ljubuškog - rubno selo Otomanske imperije i mijene njegova žiteljstva u ratnim srazovima 17. stoljeća.« *Hercegovina* 21 (2007): 240.

⁵⁵ V. Pavičić, »Zvirići kod Ljubuškog«: 242.

No, matice pokazuju da, osim njih, u župi Desne treba računati na još dvije obitelji iz roda Grgića koje su se vjerojatno doselile na početku 19. stoljeća, svakako poslije 1802, budući da ih ne nalazimo u tom stanju duša. Prvi su potomci Grge Grgića pok. Jure koji je, prema podacima iz MKU 1825-1861, rođen u Desnama oko 1783, no vjerojatno je rođen u nekoj drugoj župi jer ga ovdje ne nalazimo 1802. Nije zabilježeno iz koje je župe doseljen. U Desnama je živjela još jedna obitelj/kućanstvo s prezimenom Grgić, koja se doselila iz Pline. Riječ je o potomcima Tome Grgića pok. Marina koji je, prema podacima iz MKU 1825-1861, oko 1757. rođen u Plini.

Nije moguće ustanoviti potencijalnu rodbinsku vezu između ove tri obitelji ni s punom sigurnošću odrediti Plinu kao "međupostaju" na putu prema Desnama. U Plini se spominje Jure Grgić 1736, u popisu prinosnika redovnine,⁵⁶ te ponovno 1744, u popisu kućedomaćina župe Podjezerje (NAS, M 67, f. 380). No, zasad nije moguće reći je li on otac Ivana Grgića (rođen oko 1740) ili Grge Grgića (rođen oko 1783), a možda i obojice, što bi donekle pridonijelo rješavanju dileme.

Treba napomenuti da se u popisu neretvanskih rodova 1646, koji je fra Luka Vladimirović sastavio 1774, navodi da u Donjoj Gori žive Grgići, a za koje 1774. navodi da su izumrli,⁵⁷ no taj podatak treba uzeti sa zadržkom.

Grmojević - U Camozzinijevu popisu posjednika iz 1728. u selu Desne i Rujnica spominje se Grgo Grmojević s tri člana kućanstva.⁵⁸ Nakon tog datuma prezime se više ne spominje na području buduće župe Desne-Rujnica, ali su zabilježeni 1733. u stanju duša u Jezeru (NAS, M 67, f. 285).

Hrstić (Arstić) - U stanju duša 1802. u selu Momić(i) popisan je Marko Hrstić pok. Grge (NAS, M 113). Prema podacima iz matičnih knjiga (MKR 1830-1851, MKV 1831-1857. i MKU 1825-1861), Marko se doselio iz Vrgorca. Rođen je oko 1763, a umro je 1853. Svi pripadnici roda njegovi su potomci, odnosno potomci njegova sina Ivana rođenog 1810.

Jel(i)čić - U mletačkom katastru se 1704. bilježe Ivan Jeličić kao posjednik zemlje u Desnama i Stipan Jeličić kao posjednik vinograda u Desnama,⁵⁹ što, naravno, ne znači da su ondje i živjeli. Prezimena nema u stanju duša za Desne 1744. godine. U stanju duša 1802. u Desnama su zabilježena četiri kućanstva

⁵⁶ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 410.

⁵⁷ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁵⁸ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 182.

⁵⁹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 148, 164.

Jeličića, čiji su domaćini Ilija pok. Petra (o. 1762-1840), Josip pok. Petra, Jure pok. Stipana i Šimun pok. Petra (o. 1763-1829) (NAS, M 113; MKU 1825-1861). U desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861. moguće je identificirati potomke Šimuna Jeličića pok. Petra, odnosno njegova sina Jure, a čini se da njegova braća Ilija i Jozip nisu imali potomstva, ili barem ne u ovoj župi. Također nalazimo potomke Jure Jeličića pok. Stipana i njegova nećaka Mate.

Prezime se više puta spominje u zaostroškoj matici SK 198, a najranije 1678. prigodom krštenja Ivana Jeličića, sina Petra, ali bez oznake mjesta prebivališta. Na neretvanskom području srećemo ga u Kominu i Plini. U susjednom naselju Komin 1733. je popisao Ivan, sin Lovre Jeličića koji se doselio iz Jasenice u Hercegovini (NAS, M 67, f. 393). U Plini je prezime zabilježeno već 1733. u tri kućanstva (Stjepana, Nikole i Marina Jeličića), te ponovno 1744. u popisu kućedomaćina (NAS, M 67, ff. 305, 380). Nije moguće odrediti je li se ovaj rod doselio izravno iz Hercegovine, kao u Kominu, ili posredno preko Pline.

Jerković - U stanju duša 1802. u Bagalovićima je popisao Stipan Jerković pok. Marina s četiri člana obitelji (NAS, M 113). Njegove sinove Stanka (rođen oko 1808) i Juru (rođen oko 1814) možemo pratiti u desanskim maticama rođenih, vjenčanih i umrlih u razdoblju 1825-1861. Osim njih, matične knjige ukazuju na još jednu obitelj: potomke Mate Jerkovića pok. Ivana. On je, prema podacima iz MKU 1825-1861, rođen oko 1784. u župi, u naselju Bagalovići, no nije popisao u stanju duša 1802. niti ga se, na temelju postojećih podataka, može rodbinski povezati s navedenim Stipanom Jerkovićem. Matica umrlih pokazuje da je ovaj rod u župi Desne bio naseljen već u posljednjoj četvrtini 18. stoljeća.

R. Jerković navodi da su Jerkovići krajem 17. stoljeća došli iz Broćna,⁶⁰ no s obzirom da ih u ovoj župi ne nalazimo u prvoj polovici 18. stoljeća, moguće je da su se u Bagaloviće doselili posredno, preko Briste. Tamo se bilježe početkom 18. stoljeća, što se vidi iz upisa iz 1729. u zaostroškoj matici SK 198, te stanja duša 1733. i 1744 (NAS, M 67, ff. 300 i 379). Prezime Jerković se već krajem 17. stoljeća (1696. godine) bilježi u zaostroškoj matici ŽM 207 (f. 52), no bez oznake mjesta.

Jovica - Prema podacima iz MKR 1825-1830. i 1830-1851, MKV 1825-1831. i 1831-1857, te MKU 1825-1861, u Bagaloviće su se iz Pasičine doselila dva brata: Stipan Jovica (oko 1773-1848) i Jure Jovica (oko 1791-1844). Nema ih u stanju duša 1802, no sigurno su se doselili početkom 19. stoljeća.

⁶⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

Prezime Jovica dovodi se u vezu s prezimenom Iličić/Ilić/Iliić, koje se bilježi 1733, 1744. i 1806. godine u župi Pasičina.⁶¹ Ne ulazeći u raspravu je li riječ o istome rodu, treba napomenuti da se prezime Jovica u ovom obliku bilježi već početkom 18. stoljeća. U matičnoj knjizi ŽM 207 (f. 7) iz Zaostroga, pod nadnevkom 29. ožujka 1723. nalazimo upis krštenja Jure, sina Mate Jovice iz Pasičine. Godine 1728. zabilježeno je i u Camozzinijevom popisu posjednika u Pasičini.⁶² U maticama župe Desne-Rujnica u razdoblju 1825-1861. nije registrirano prezime Iličić/Ilić/Iliić niti je igdje vidljiv slijed od Iličić prema Jovica.

Jurić - U stanju duša iz 1802. nalazimo jedino samačko kućanstvo Andrijane Jurić ud. Ante (NAS, M 113). Prema podacima iz desanskih matica, u razdoblju između 1825. i 1861. identificirane su dvije obitelji (?) s prezimenom Jurić: Luke Jurića i Jure Jurića. Zbog udaje Mande, kćeri Luke Jurića, prezime se poslije 1825. zadržalo samo u obitelji Jure Jurića. No, podaci iz MKV 1825-1830. pokazuju da je navedena Manda Jurić rođena oko 1803. u župi Desne-Rujnica, što posredno svjedoči o njihovu prebivalištu. Iako bi po godinama mogli biti otac i sin, nije moguće ustanoviti jesu li Luka i Jure Jurić u srodstvu, kao ni njihovu vezu s udovicom Andrijanom Jurić. R. Jerković navodi predaju po kojoj se ovaj rod krajem 18. stoljeća doselio iz Bileće,⁶³ no s obzirom da je prezime Jurić 1733. zabilježeno u Otrićima (NAS, M 67, f. 286), moguće je da se ovaj rod doselio otamo. U Šilobadovićevoj kronici spominje se 1663. harambaša Jurić,⁶⁴ no riječ je o učestalom patronimiku, pa je moguće da nije riječ o pripadniku ovoga roda.

Kaleb - U Camozzinijevu popisu posjednika iz 1728. navodi se Mate Kalebović.⁶⁵ Njegovo prebivalište u Desnama ponovno je posvjedočeno 1744, kada je u kućanstvu Mate Kaleba zabilježeno devet ukućana (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića navodi se Vidak Kaleb iz Rujnice,⁶⁶ a u stanju duša 1802. u selu Rujnici su zabilježeni Jure Kaleb pok. Ante sa sedam članova i Vid Kaleb pok. Jure sa šest članova (NAS, M 113). Iako je između ova dva popisa prošla 31 godina, vrlo vjerojatno se radi o istoj osobi. Desanske matične knjige iz razdoblja 1825-1861. pokazuju da prezime nije nastavljeno u liniji Jure Kaleba zbog udaje kćeri, već samo sa sinom njegova brata Stjepana, Antom. Nešto je brojnije potomstvo Vidaka/Vida Kaleba (sin

⁶¹ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 624-630.

⁶² M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 176.

⁶³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

⁶⁴ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 23.

⁶⁵ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 182.

⁶⁶ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

Jure, unuk Luka te praunuci Mate i Mijo). Treba istaknuti da jedan dio Kaleba u prvoj polovici 19. stoljeća pripada ženskoj liniji. Riječ je o Grgi i Nikoli, sinovima Mande Kaleb.

Prezime Kaleb dovodi se u vezu s prezimenom Ilijić i Pasičinom kao mjestom podrijetla,⁶⁷ no taj slijed u ovim matičnim knjigama nije vidljiv, a prezime Kaleb u tom se obliku ne bilježi u Pasičini.

Kapović - Godine 1840. u MKV 1831-1857. zabilježeno je vjenčanje Jure Kapovića, rođenog u Orahu kod Vrgorca i nastanjenog u Desnama, s udovicom Katom Medak iz Desana. Njihova su djeca zabilježena u MKR 1830-1851.

Kartović - U stanju duša 1744. spominje se Katarina Kartović⁶⁸ sa šest članova kućanstva (NAS, M 67, f. 382). Prezime se poslije toga više ne spominje u župi Desne-Rujnica.

Kežić - Godine 1744. u najstarijem popisu kućedomaćina Desana spominje se Mihovil Kežić (NAS, M 67, f. 382).⁶⁹ U popisu don Jure Grčanovića 1771. g. navode se Grgo Kežić i Petar Kežić iz Desana, te Manda Kežić iz Rujnice.⁷⁰ Sinovi Grge Kežića, Mate (*oko 1774) i Marin (*oko 1776) zabilježeni su 1802. godine kao kućedomaćini u Rujnici, a u Desnama je još popisano kućanstvo Stipana Kežića pok. Stipana (NAS, M 113). Prema podacima iz desanskih matica u razdoblju 1825-1861, svi Kežići u prvoj polovici 19. stoljeća potomci su spomenutog Marina Kežića, tj. njegovih sinova Mije i Josipa.

Najraniji spomen ovog prezimena nalazimo u Šilobadovićevoj kronici 1664. i 1665, u kojoj je zabilježeno sudjelovanje Vicka Kežića u pohodima na Vrgorac i Crveni Grm, odakle je dotjerao konje svoje rodbine,⁷¹ iz čega se vjerojatno može iščitati mjesto podrijetla. U najstarijoj zaostroškoj matičnoj knjizi SK 198 već je 1665. godine zabilježeno prezime Kežić prilikom krštenja Ivana, sina Jure Kežića, no bez oznake mjesta. U zaostroškoj matici SK 198 prezime se 1718. bilježi u Podjezerju i 1734. u Prologu. U mjestu Grnčenik u župi Pasičina 1733. godine su zabilježena četiri kućanstva roda Kežić, a iste je godine prezime

⁶⁷ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211. Također usporedi: M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 144 i Domagoj Vidović, »Prezimana sela Vid u Neretvanskoj krajini.« *Folia onomastica Croatica* 17 (2008): 153-154.

⁶⁸ M. Vidović prezime čita kao Karković (*Povijest župa doline Neretve*: 141).

⁶⁹ M. Vidović prezime čita kao Režić (*Povijest župa doline Neretve*: 141).

⁷⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210-211.

⁷¹ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 29, 31.

zabilježeno i u Otrićima (NAS, M 67, ff. 286, 293-294). R. Jerković navodi da su se Kežići doselili iz Pasičine, gdje su kao novi stanovnici zabilježeni 1693.⁷²

Krstičević (također **Krstičević Žurić**) - Prezime Krstičević popisano je u Bagalovićima 1802. godine u tri kućanstva: Krstičević Petra, Jure i Ante pok. Grge (NAS, M 113). Potomke Petra i Jure Krstičevića nalazimo u desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861, dok Antinih potomaka nema. Jure Krstičević i njegovi potomci na nekoliko se mjesta u maticama bilježe pod prezimenom Krstičević Žurić.

R. Jerković navodi da je ovaj rod podrijetlom iz Borovaca.⁷³ U Borovcima se Krstičevići spominju već 1722 (ŽM 207, f. 4, 10), a 1744. je evidentiran kućedomačin Ivan Krstičević (NAS, M 67, f. 382). No, prezime Krstičević početkom 18. stoljeća nalazimo i u zapadnom dijelu župe Podjezerje. Godine 1733. u Bristi su zabilježena kućanstva Tome Krstičevića i Petra Krstičevića (NAS, M 67, f. 298),⁷⁴ a iste se godine prezime, prema zaostroškoj matici ŽM 207 (ff. 4, 10), bilježi u Rupama. Godine 1736. u popisu prinosnika redovnine i ponovno 1744. u popisu kućedomačina župe Podjezerje nalazimo Grgura Krstičevića (NAS, M 67, f. 379),⁷⁵ no već u stanju duša Pasičine-Briste 1806. prezimena više nema (NAS, M 113). Grgur Krstičević iz Briste generacijski bi odgovarao Grgi Krstičeviću, ocu Petra, Jure i Ante iz 1802. u Bagalovićima, a ovu hipotezu o njihovu preseljenju dodatno naglašava nestanak prezimena u Bristi poslije 1744. i njegova pojava u Bagalovićima prije 1802.

R. Jerković prezime Krstičević dovodi u vezu s prezimenom Sladoević, a prema predaji i "Žilić",⁷⁶ što je vjerojatnije Žurić. Prezime Krstičević se 1709. i 1718. bilježi u najstarijoj zaostroškoj matici SK 198, bez oznake mjesta.

Kurt - Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića navodi se Ivan Kurt iz Rujnice,⁷⁷ a 1802. domaćinstvo Andrije Kurta pok. Ivana s osam članova (NAS, M 113). Potomci Andrije Kurta, odnosno njegova sina Ante bilježe se u desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861. R. Jerković navodi da se ovaj rod doselio iz Hercegovine.⁷⁸ S obzirom

⁷² Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211, 394.

⁷³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

⁷⁴ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 626.

⁷⁵ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 394.

⁷⁶ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 194-195. Također usporedi: M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 105 i D. Vidović, »Prezimena sela Vid u Neretvanskoj krajini.«: 143, n. 21.

⁷⁷ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁷⁸ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

da se prezime ne spominje u mjestima u zaleđu Rilića ni na području Jezera (Pasičina, Brista, Otrići, Plina itd), moguće je da su se doselili izravno u Rujnicu između 1744. i 1771.

Lepić - U popisu don Jure Grčanovića iz 1771. vezanom za parnicu između seljaka Desana i Rujnice protiv Makarske biskupije spominje se Mijo Lepić.⁷⁹ Nakon te godine prezime se više ne spominje.

Lovrinčević - Godine 1834. u MKR 1830-1851. bilježi se rođenje Ivana, nezakonitog sina Marte Lovrinčević iz Sela (Biokovskog?, op. M. Š), nastanjene u Desnama. On se 1856. vjenčao u Desnama s Antunijom Marević (MKV 1831-1857). Godine 1856. u MKV 1831-1857. bilježi se vjenčanje Josipa Lovrinčevića, rođena u Zagvozdu, a nastanjena u Desnama, s Antunijom Marević iz Desana.

Marević - U mletačkom katastru 1704. Josip Marević je upisan kao posjednik zemlje u Desnama.⁸⁰ No, ovaj rod tek stoljeće kasnije nalazimo u župi Desne-Rujnica. Marevići se bilježe u desanskim matičnim knjigama u razdoblju između 1825. i 1861. Prezime nije zabilježeno u stanju duša 1802, a podaci iz matičnih knjiga pokazuju da su prvi nositelji ovog prezimena došli iz Pasičine u Bagaloviće odmah nakon tog popisa. Proces doseljavanja ovoga roda iz Pasičine nastavio se 1820-ih i 1830-ih, kada se bilježe vjenčanja sa ženama iz župe Desne-Rujnica. Veliki broj starijih osoba evidentiranih u matici umrlih ukazuje na preseljenje kompletnih obitelji, pa se vjenčanja u pojedinim slučajevima više mogu smatrati posljedicom, nego uzrokom preseljenja. Budući da izostaju podaci iz 18. i početka 19. stoljeća, restitucija nije potpuna, ali već na prvi pogled pokazuje da je rod jako brojan.

Prezime se u Pasičini bilježi 1733. u obliku *Maroević* u dva velika kućanstva s brojnim muškim potomstvom: Mihovila Maroevića s 15 i Tome Maroevića s 12 ukućana (NAS, M 67, f. 294-295). Kućanstvo Mihovila Maroevića se prema popisu kućedomaćina Pasičine 1744. razdvojilo na pet kućanstava, dok je drugo nastavilo egzistirati u postojećem obliku s novim kućedomaćinom (NAS, M 67, f. 379). Kao jedan od novih kućedomaćina 1744. je zabilježen Filip Maroević (*oko 1710). U župi Desne-Rujnica (Bagalovićima) je u prvoj polovici 19. stoljeća bilo je najbrojnije potomstvo braće Ante (* oko 1746) i Jure (* oko 1761) Marevića, sinova Pilipa, koji su rođeni u Pasičini. Za pretpostaviti je da su oni sinovi spomenutog Filipa/Pilipa iz Pasičine.

⁷⁹ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁸⁰ *Makarski ljetopisi 17. i 18. stoljeća*: 152.

Osim Pasičine, prezime se 1733. bilježi i u Plini (NAS, M 67, f. 305). Maroeviće nalazimo i u zaostroškim maticama SK 198 i ŽM 207 tijekom prva dva desetljeća 18. stoljeća.

Možemo još napomenuti da se u popisu neretvanskih rodova 1646, koji je 1774. sastavio fra Luka Vladimirović, navodi da u Donjoj Gori žive Maroevići, za koje 1774. navodi da su izumrli.⁸¹

Margeta - R. Jerković donosi podatak da je 1694. Cvitko Margetić iz Desana pomogao u osvajanju Gabele.⁸² U popisu kućedomaćina Desana iz 1744. spominje se Josip Margetić s pet članova kućanstva (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771, u popisu don Jure Grcanovića navodi se Mijo Margeta iz Rujnice,⁸³ a 1802. Josip Margeta Mijin iz Rujnice sa šest članova kućanstva (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama iz razdoblja 1825-1861. nalazimo sinove Josipa Margete, Juru i Miju, te njihove potomke, a prema podacima iz matice umrlih Jozip Margeta, nazvan "Slipacz", umro je 1845. u dobi od 90 godina.

R. Jerković navodi da je rod podrijetlom iz Broćna, a i krajem 20. stoljeća prezime se još uvijek bilježi na tom području.⁸⁴ Činjenica da se prezime najranije bilježi upravo u župi Desne-Rujnica sugerira da se ovaj rod vjerojatno doselio izravno iz Hercegovine.

Mateljak - U Desnama se prezime bilježi 1802. godine s kućedomaćinom Ivanom Mateljkom pok. Luke (NAS, M 113) koji je prema MKU 1825-1861. umro 1852. u dobi od 79 godina. Prema tim podacima, on je oko 1773. rođen u ovoj župi. Na temelju desanskih matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih za razdoblje od 1825. do 1861. moguće je identificirati njegove potomke, kao i one njegova nećaka Tome. Dvije nuklearne obitelji nije moguće povezati s njima, pa nije moguće jasno odrediti jesu li svi pripadnici ovog roda potomci Luke Mateljka.

Prezime Mateljak zabilježeno je 1733. u Bristi. U kućanstvu Nikole Mateljka živio je, između ostalih, i Luka (rođen oko 1732), sin njegove rođakinje Lucije (NAS, M 67, f. 298), kojeg bi se na temelju generacijske podudarnosti, moglo identificirati s ocem kućedomaćina Ivana Mateljka iz 1802. Prezime se spominje 1692. u zaostroškoj matici SK 198, bez oznake mjesta.

⁸¹ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁸² Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁸³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

⁸⁴ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*; Milan Nosić, *Prezimana zapadne Hercegovine*. Rijeka: Hrvatsko filološko društvo, 1998: 301, 321, 355.

Matić - Na popisu don Jure Grcanovića iz 1771. vezanom za parnicu između seljaka Desana i Rujnice protiv Makarske biskupije nalazi se Frano Matić.⁸⁵ Poslije te godine prezime se više ne spominje.

Medak - U mletačkom katastru se 1704. bilježe Nikola Kolundžija reč. Medaković iz Makarske kao posjednik zemlje u Desnama i Pavle Medaković kao posjednik vinograda u Desnama.⁸⁶ U desanskom popisu kućedomaćina iz 1744. nema ovog prezimena, a 1771. u popisu don Jure Grcanovića navode se Luka i Mijo Medak iz Desana.⁸⁷ U Rujnici 1802. postoje tri kućanstva Medaka: Jure Medaka pok. Grge, Andrije Medaka pok. Luke i Nikole Medaka pok. Grge (NAS, M 113). Spomenuti Jure Medak i Nikola Medak, zbog velike razlike u godinama (40 godina), vjerojatno nisu potomci istoga Grge. U desanskim maticama iz razdoblja 1825-1861. bilo je moguće identificirati potomstvo Nikole Medaka i Jure Medaka (oko 1777-1843), koje je osobito brojno. U matičnim knjigama ne nalazimo potomke Andrije Medaka.

Treba napomenuti da fra Luka Vladimirović za godinu 1774. donosi podatak o osam obitelji ovoga roda u Desnama, Kominu i Borovcima, dok njegovo navođenje Medakovića u popisu neretvanskih rodova 1646. u Desnama treba uzeti sa zadržkom.⁸⁸ Prezime se 1744. bilježi u popisu kućedomaćina u obližnjim Borovcima (NAS, M 67, f. 382), gdje je posredno posvjedočeno već 1733, jer se u stanju duša naselja Komin kao mjesto podrijetla toga roda navode Borovci.⁸⁹ Iako u slučaju Desana ne raspolažemo tako jasno naznačenim mjestom podrijetla, možda i ovdje treba pomišljati na Borovce uz koje ih vezuje i R. Jerković.⁹⁰

Momić - U zaostroškoj matičnoj knjizi SK 198, dana 29. rujna 1664. upisano je vjenčanje Matije Momića s Lucijom Kosović iz Zaostroga. Navodi se da je "mladi diver" bio Miho Bagalović. U istoj su matici upisana krštenja njihove kćeri Božice (24. prosinca 1667) i sina Marka (12. travnja 1670). Ni u jednom upisu nije navedeno mjesto stanovanja, ali se s velikom vjerojatnošću može pretpostaviti da je riječ o rodu Momić koji je živio u zaseoku Momić u ovoj župi. Spomen Mihe Bagalovića (vidi rod Bagalović u ovom radu) na njihovu vjenčanju dodatno potvrđuje tu pretpostavku. U matičnoj knjizi se također

⁸⁵ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁸⁶ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 159, 162.

⁸⁷ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁸⁸ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 209-210.

⁸⁹ M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 318.

⁹⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

spominju upisi fra Frančeska Momića.⁹¹ Moguće je da je rod Momić u istoimenom zaseoku živio još 1733, budući da se u stanju duša župe Opuzen 1733. bilježi 25-godišnja Božica, žena L. Vejića i kćerka Mate Momića iz Momića (NAS, M 67, f. 385). Sudeći po tom zapisu, Mate Momić je 1733. još uvijek bio živ. No, prezime se ne bilježi 1744.

Nikolić - U mletačkom katastru se 1704. bilježi Josip Nikolić kao posjednik vinograda u Desnama.⁹² U desanskom popisu kućedomaćina iz 1744. spominje se kućanstvo Ivana Nikolića s devet članova obitelji (NAS, M 67, f. 382). Godine 1771. don Jure Grcanović navodi Stjepana Nikolića iz Rujnice.⁹³ U stanju duša 1802. popisano je kućanstvo Mate Nikolića pok. Pavla s pet članova obitelji u Rujnici i jednočlano kućanstvo Andrijane Nikolić pok. Stipana u Desnama (NAS, M 113). U međuvremenu je došlo do preseljenja unutar župe, jer 1802. godine sinove pok. Stjepana Nikolića nalazimo u vlastitim kućanstvima u Momićima: Grgo, Ante, Ivan i Jure Nikolić (NAS, M 113). Desanske matične knjige pokazuju da su tijekom prve polovice 19. stoljeća, zbog brojnog muškog potomstva, u Momićima izrasli u velik rod. Za razliku od njih, ogranak u Rujnici je ostao na jednoj nuklearnoj obitelji Jure Nikolića, unuka Mate Nikolića iz 1802.

Na širem neretvanskom području Nikoliće srećemo u Opuzenu 1733, gdje su popisani u tri kućanstva, s napomenom o podrijetlu iz Broćna (NAS, M. 67, f. 385). U zaostroškoj matici SK 198 Nikolići iz Opuzena bilježe se tijekom 20-ih godina 18. stoljeća, a spominju se i Nikolići s Ravče. Nije moguće ustanoviti jesu li se desanski Nikolići doselili izravno iz Hercegovine ili možda preko Opuzena.

Nižić - U desanskim matičnim knjigama iz razdoblja 1825-1861. prezime je evidentirano u obitelji Petra Nižića pok. Bariše (oko 1792-1826) koji je, prema podacima iz matice umrlih, rođen i živio u Desnama, a naveden je kao kućedomaćin tročlanog kućanstva u popisu 1802. godine (NAS, M 113). Nakon njegove smrti, vjenčanja jedne kćeri i smrti druge, prezime je vjerojatno "preživjelo" onoliko dugo koliko je živjela njegova supruga, čija smrt nije registrirana u ovoj matici.

Prezime Nižić bilježi se 1729. u Seocima, prilikom vjenčanja Jozipa Nižića (ŽM 207, f. 12), i 1733. u Otrićima, prema stanju duša (NAS, M 67, f. 288).

⁹¹ Usporedi s M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 63-64.

⁹² M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 152.

⁹³ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

Prusac - Godine 1771. u popisu don Jure Grčanovića navodi se Ante Prusac iz Rujnice.⁹⁴ U stanju duša 1802. u Rujnici je popisano kućanstvo Ante Prusca s 11 ukućana (NAS, M 113). Godine 1836. u MKU 1825-1861. upisan je Ante Prusac, sin Ante Prusca i Ane Mitrović. Rođen je oko 1756. u Broćnom, u *Turskoj zemgli*. S obzirom na dob, Ante Prusac iz stanja duša 1802. vjerojatno je sin Ante Prusca iz popisa 1771. Vremenski okvir za doseljenje ovog roda iz Broćna vjerojatno je između rođenja Ante Prusca mlađeg oko 1756. i popisa 1771, kada se bilježe u Rujnici. Matične knjige pokazuju da se rod u 19. stoljeću nastavlja s Antinim nećacima Nikolom (o. 1790-1849) i Ivanom (* o. 1802).

Cvita, kći Ante Prusca starijeg, popisana je 1802. u dvočlanom kućanstvu u Bagalovićima zajedno sa svojim nezakonitim sinom Jerkom (NAS, M 113). Njih kasnije ne nalazimo u matičnim knjigama.

Rakić - Godine 1802. u kućanstvu Šimuna Jeličića popisani su Nikola i Ivan, sinovi pok. Ante Rakića (NAS, M 113). Prema podacima iz MKU 1825-1861, obojica su rođena u Desnama: Nikola Rakić oko 1792. (umro 1855) i Ivan Rakić oko 1794. godine (umro 1838). Matične knjige pokazuju da su svi Rakići rođeni poslije 1825. potomci Ivana Rakića, odnosno njegovih sinova Stipana i Mije. R. Jerković navodi da se rod doselio iz Vrgorca.⁹⁵

Romić (Tomić Romić) - Prezime se bilježi u obliku Tomić Romić, a češće samo Romić. Ovaj rod se ne bilježi u stanju duša župe Desne-Rujnica 1802. R. Jerković navodi da su se krajem 18. stoljeća Romići (-Tomići) doselili iz Otrića.⁹⁶ Tamo u stanju duša 1733. i ponovno 1744. nalazimo Lovru Romića (*oko 1708), sa šest članova kućanstva (NAS, M 67, ff. 297, 380). U stanju duša Otrića 1805. prezime je zabilježeno u udvojenoj varijanti Tomić reč. Romić u četiri kućanstva, koja su nastala dijeljenjem inicijalnog kućanstva 1733 (NAS, M 113). Iako upisi iz desanske matice umrlih (MKU 1825-1861) sugeriraju da su pojedini pripadnici ovoga roda rođeni u drugoj polovici 18. stoljeća u župi Desne-Rujnica (npr. upis smrti Stipana Romića 1823, restitucija obitelji na temelju desanskih matičnih knjiga i njena usporedba sa stanjem duša naselja Otrići 1733. i 1805. pokazuje da je do preseljenja pojedinih pripadnika roda u Desne iz Otrića došlo poslije 1805. godine. Veći dio roda ostao je u Otrićima. Preliminarna analiza sugerira da su svi pripadnici roda u Desnama i Otrićima potomci Lovre Romića (*oko 1708) i njegovog brata Jure.

⁹⁴ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211.

⁹⁵ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

⁹⁶ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

Prezime Romić se u jednostrukoj varijanti bilježi već 1704. u zaostroškoj matici SK 198, kod upisa krštenja Mije Antonovića, kojemu je kum bio Nikola Romić, ali bez oznake mjesta. Zanimljivo je da se oblik Tomić 1805. u stanju duša naselja Otrići, osim u udvojenoj formuli Tomić Romić, javlja i s prezimenima Dominiković (Tomić reč. Dominiković) i Antonović (Tomić reč. Antonović) (NAS, M 113). No, situacija s početka 18. stoljeća, kada se sva tri prezimena (Romić, Dominiković i Antonović) bilježe u jednostrukoj varijanti, ne upućuje da su ona nastala kao ogranak prezimena Tomić, kako bi se naizgled dalo zaključiti iz otrićkog popisa iz 1805.⁹⁷ Župnik koji je vršio upise u ove matične knjige zove se Šimun Tomić Romić.

Rudan (?) - U stanju duša 1802. godine (NAS, M 113) u Desnama je popisan Pavao, nezakoniti sin pok. Rudana, no nije poznato je li riječ o prezimenu ili imenu.

Siletić/Silerić - U popisu don Jure Grcanovića iz 1771. vezanom za parnicu između seljaka Desana i Rujnice protiv Makarske biskupije spominje se Mara Siletić/Silerić.⁹⁸ Poslije te godine prezime se više ne spominje.

Smoljanović - U popisu posjednika mletačkog katastra 1704. godine navodi se Andrija Smoljanović iz sela Desna, kojemu je dodijeljena kuća i zemlja u Dobrovcu.⁹⁹ Poslije toga prezime se više ne spominje na području buduće župe Desne-Rujnica.

Šalinović - U MKU 1825-1861. zabilježena je 1835. smrt Ante Šalinovića (oko 1785-1835) iz Dusine, koji je preminuo u kući Martina Šetke u Desnama. Vjerojatno je riječ o privremenom boravku u Desnama.

Šetka - Prezime se 1802. bilježi u tri kućanstva u Rujnici: Martina Šetke pok. Jure, Tome Šetke pok. Ante i Tomice Šetka ud. Mate (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama u razdoblju 1825-1861. moguće je identificirati Martina Šetku (oko 1767-1837) i njegove potomke (Jure, Petar i Mijo), te Tomu Šetku (oko 1776-1848) i njegove potomke (Grgo, Ante i Stipan).

Prezime Šetka dovodi se u vezu s prezimenima Sladović i Oršulić,¹⁰⁰ no u ovim matičnim knjigama ta se udvojena formula ne javlja. Problem s prezimenom (?) Sladović je u tome što se uglavnom javlja u udvojenim formulama s

⁹⁷ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 468.

⁹⁸ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

⁹⁹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 143.

¹⁰⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 211. Također usporedi: M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 105 i D. Vidović, »Prezimena sela Vid u Neretvanskoj krajini.«: 143, n. 21.

prezimenima koja su zabilježena prije njega, kao npr. Krstičević i Oršulić. To se, doduše, ne može ustvrditi za prezime Šetka koje se, s izuzetkom fra Luke Vladimirovića, ne bilježi tako rano. Prezime Sladoević iz Imote (*Sladoevich ab Imotta*) nalazi se u popisu bosanskih plemenitaških obitelji,¹⁰¹ no nisu poznati dokazi o povezanosti tih Sladoevića s istim prezimenom u neretvanskim župama. Ne može se isključiti da se sva tri, odnosno četiri prezimena odnose na isti rod, no na temelju postojećih podataka ne može se govoriti o raslojavanju Sladovića/Sladoevića kao izvornog prezimena, na što već upućuje situacija u Kominu.¹⁰²

K tome, jednako kao i kod prezimena Romić, Dominiković i Antonović u Otrićima, ispred kojih se početkom 19. stoljeća javlja Tomić, i ovdje se izvorno prezime javlja na poziciji dodatka, dok se noviji dio imenske formule javlja na drugome mjestu, iza vlastitog imena, što nije uobičajeno.

U popisu neretvanskih rodova 1646, koji je 1774. sastavio fra Luka Vladimirović, navodi se da u Arnjačkim Gomilama žive Šetkovići, dok za 1774. navodi četiri obitelji,¹⁰³ no taj podatak (barem za godinu 1646) treba uzeti s oprezom.

Šiljeg - Prezime Šiljeg se spominje u stanju duša 1802. u dva kućanstva u Desnama: Filipa Šiljega pok. Lovre i Stipana Šiljega pok. Petra (NAS, M 113). Njih obojicu i njihove potomke nalazimo u desanskim matičnim knjigama prve polovice 19. stoljeća. I dok je za Pilipa Šiljega (oko 1771-1835) u matici umrlih navedeno da je rođen i prebivao u župi Desne, Stipan Šiljeg (oko 1752-1838) rođen je u Borovcima, a živio je u Desnama gdje se vjerojatno priženio vjenčanjem za Andrijanu Margeta.

No, prezime Šiljeg nije zabilježeno u popisu kućedomaćina Borovaca 1744. (NAS, M 67, ff. 381–382), ali se, prema Camozzinijevom popisu, spominje 1727. u nedalekom zaseoku Iskisli (Nova Sela).¹⁰⁴ R. Jerković dovodi prezime u vezu s Borovcima i Novim Selima (Iskisli), gdje se rod, navodno prije, prezivao Mijatović.¹⁰⁵ M. Vidović taj podatak nadopunjava s preseljenjem Lovre Šiljega 1768. iz zaseoka Iskisli u Novim Selima u Desne,¹⁰⁶ što je malo vjerojatno ako

¹⁰¹ *Acta Bosnae potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis: ab anno 925 ad annum 1725*, ur. Eusebius Fermandžin. [Monumenta Spectantia Historiam Slavorum Meridionalium, sv. 23]. Zagreb: JAZU, 1892: 561.

¹⁰² M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 324.

¹⁰³ *Don Radovan Jerković. Život i djelo*: 210.

¹⁰⁴ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 180.

¹⁰⁵ *Don Radovan Jerković. Život i djelo*: 195.

¹⁰⁶ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 445.

se ne spominje 1771. u popisu don Jure Grcanovića. I u Vidu se ta dva prezimena dovode u vezu, s tim da bi Šiljeg trebala biti kasnija varijanta.¹⁰⁷ U ovim maticama taj slijed ni udvojena varijanta nisu evidentirani. Treba napomenuti da se u matičnoj knjizi SK 198 iz Zaostroga prezime Šiljeg spominje vrlo rano: 1704, na krštenju Martina Šiljegovića, ali bez oznake mjesta.

Škegro - Godine 1802. u Desnama je popisana Nikola Škegro pok. Marka s četiri člana obitelji, a to su njegova njegova braća i majka (NAS, M 113). On je, prema MKU 1825-1861, rođen oko 1772. u Desnama. U ostalim matičnim knjigama nalazimo njegove sinove Marka i Josipa, te njihove potomke. Mjesto podrijetla je nepoznato.

Španjić (Španić) - Prema desanskim maticama, u razdoblju 1825-1861. ovo prezime se bilježi u dvije obitelji: Bariše Španjića pok. Marka iz Podrurnice, rođenoga oko 1801. u župi Desne, i Petra Španjića iz Rujnice, za kojega se navodi da je rođen u Otrićima, a živio u Rujnici. No, prezime se ne bilježi u stanju duša župe Desne-Rujnica 1802. godine, pa je moguće da su se doselili neposredno poslije tog datuma.

Španići se upravo u Otrićima bilježe 1733. u deseteročlanom kućanstvu Ilije Španića (NAS, M 67, f. 287). Prezime je u Rujnici/Podrurnici izumrlo jer je Petar Španjić imao samo ženske potomke. Bariša Španjić nije imao potomaka.

Šprlje - U MKV 1831-1857. zabilježena su vjenčanja Stipana Šprlje, sina Luke, 1846. i Nikole Šprlje, sina Mije, 1852. Za obojicu je zabilježeno da su podrijetlom iz župe Desne-Rujnica (Podrurnice). No, prezime Šprlje nije zabilježeno ni kod jedne preminule osobe ili novorođenog djeteta. Rod Šprlje doselio se iz Metkovića 1840, što je izazvalo probleme i sukobe između župnika Metkovića i Desana.¹⁰⁸ Izostanak tih upisa vjerojatno je posljedica sukoba oko nadležnosti.

Traselović - U popisu posjednika mletačkog katastra 1704. godine navodi se Antonio Traselović iz sela Desna, kojemu je dodijeljen vinograd.¹⁰⁹ Poslije toga prezime se više ne spominje.

Tutavac - Godine 1830. u MKV 1825-1831. zabilježeno je vjenčanje Petra Tutavca iz Slivna i Pere (Petruše) Krstičević iz Desana. Oboje supružnika preminulo je već 1841. godine (MKU 1825-1861). S obzirom da su imali tri kćeri, prezime je izumrlo (MKR 1830-1851).

¹⁰⁷ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 670.

¹⁰⁸ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 69.

¹⁰⁹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 143.

Ujdur - Godine 1771. u popisu don Jure Grcanovića navodi se Mate Ujdur iz Desana,¹¹⁰ a 1802. u Desnama je popisao vjerojatno njegov sin, Šimun Ujdur pok. Mate, u kućanstvu u kojem je živjelo čak 15 članova (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama između 1825. i 1861. ne nalazimo Šimuna Ujdura, koji je tada već preminuo, ali je moguće identificirati njegova sina Antu i unuke Pilipa, Miju i Antu, kao i Šimunovu braću Josipa i Miju, te njihove potomke. Svi zabilježeni u matici potomci su Mate Ujdura. Živjeli su u zaseoku *Arnjaci* (Runjaci). R. Jerković navodi da je rod podrijetlom iz Prapratnice kraj Vrgorca.¹¹¹

Vekić - U popisu don Jure Grcanovića iz 1771. vezanom za parnicu između seljaka Desana i Rujnice protiv Makarske biskupije spominje se Grgo Vekić.¹¹² Poslije te godine prezime se više ne spominje.

Vidar - U stanju duša 1744. spominje se Šimun Vidar¹¹³ s 11 članova obitelji (NAS, M 67, f. 382). Poslije te godine prezime se više ne spominje u župi Desne-Rujnica.

Volarević - U MKR 1825-1851. upisano je 1835. godine rođenje Ante Volarevića, sina Mije Volarevića i Kate Medak. Za Miju Volarevića je naznačeno da je rođen u Borovcima, a prebiva u Desnama. Nakon njegove smrti 1836. nema daljnjih upisa koji su vezani uz Volareviće u Desnama, no moguće je da ove matice ne pokrivaju daljnje vitalne događaje iz njihovih života.

U stanju duša Borovaca i Novih Sela iz 1807. popisano je između ostalih i kućanstvo Ivana Volarevića, gdje je zabilježen i njegov sin Mihovil-Mijo, rođen oko 1787. godine (NAS, M 113), kojega bi se možda moglo identificirati s Mijom iz Desana.

Vučković - Prezime je 1802. zabilježeno u četiri popisana kućanstva u Bagalovićima: Vlade Vučkovića pok. Marka, Tadije Vučkovića pok. Luke, Grga Vučkovića pok. Vida i Andrije Vučkovića pok. Mate (NAS, M 113). U desanskim matičnim knjigama između 1825. i 1861. moguće je identificirati potomke Tadije Vučkovića (Luka, Marko i Jure), Grga Vučkovića (Martin, Toma, Josip i Lovre) i Andrije Vučkovića (Vlade, Jure, Stipan, Andrija, Ivan, Petar), dok Vlade Vučković nije imao potomaka. U maticama nema bilješki o njihovom podrijetlu.

¹¹⁰ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

¹¹¹ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

¹¹² Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 210.

¹¹³ M. Vidović prezime čita kao Vidak (*Povijest župa doline Neretve*: 141).

Radovan Jerković navodi da je ovaj rod doselio iz Imotskog.¹¹⁴ Prezime je 1733. zabilježeno u Bristi (Pasičina), u kućanstvima Jure Vučkovića sa šest članova i Andrije Vučkovića s tri člana (NAS, M 67, ff. 289, 301). Imena i dob Marka i Luke Vučkovića (očeva Vlade i Tadije) otprilike odgovaraju onima koja se javljaju u kućanstvu Jure Vučkovića, pa stoga postoje indicije da su se u ovu župu doselili s tog područja. Zbunjuje što ih nema u idućem popisu kućedomaćina Briste 1744, a isto tako ni u župi Desne-Rujnica.

U zaostroškoj matici SK 198 prezime je zabilježeno 1719. prilikom krštenja Anđelije Vučković, bez oznake mjesta.

Vu(j)čić - Prema desanskim matičnim knjigama, početkom 19. stoljeća iz Oraha (Vrgorac) se u Podrujnicu doselio Jakov Vujčić (oko 1787-1842). Za njegove sinove Antu (oko 1802-1860) i Matu (oko 1804-1857) naznačeno je da su rođeni i prebivaju u "ovoj župi." Svi Vujčići su potomci Jakova Vujčića.

Vuković - U popisu posjednika mletačkog katastra 1704. godine navodi se Antonio Vuković iz sela Desna, kojemu je dodijeljena zemlja srednje kvalitete u dolini Višinja draga.¹¹⁵ Nakon toga prezime se više ne spominje na području buduće župe Desne-Rujnica, ali ga nalazimo u Kominu 1733, s napomenom o podrijetlu iz Zavojana.¹¹⁶

Zec - Prema MKR 1830-1851, MKV 1831-1857. i MKU 1825-1861, iz Krstatica se u Desne doselio Martin Zec (oko 1815-1859). U Desnama se vjenčao s Antunijom Nižić 1845, a poslije njene smrti 1848. vjenčao se s Mandom Krstičević. U matičnim knjigama zabilježeno je rođenje dvoje djece.

Zloić - Prema desanskim matičnim knjigama iz razdoblja 1825-1861, iz Otrića su se u Podrujnicu doselila braća Ilija (oko 1767-1827) i Paško (oko 1748-1836) pok. Andrije. Ilijini potomci su sinovi Ante i Mate, dok je Paškov sin Jozip umro 1826. Rod nije zabilježen u desanskim stanjima duša iz 1744. ni iz 1802. Prema matici umrlih, Ilijin sin Mate rođen je na prijelazu stoljeća u Podrujnici, no vjerojatnije je da je to bilo poslije 1802. Treba napomenuti da se prezime Zloić ne bilježi ni u popisu Otrića 1733, ali ih nalazimo u popisu 1805. u Seocima (NAS, M 113), pa su se na to područje doselili vjerojatno neposredno prije Podrujnice. R. Jerković navodi da su se u Otriće doselili iz Imotskog.¹¹⁷

¹¹⁴ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 169.

¹¹⁵ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 143.

¹¹⁶ M. Šunjić, »Stanovništvo Komina u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.«: 318.

¹¹⁷ Don Radovan Jerković. *Život i djelo*: 379.

U vrijeme Kandijskog rata i posljednjih desetljeća osmanske uprave, na prostoru (buduće) župe Desne-Rujnica zatječemo rodove Bagalović i Momić. Prilikom prvog spomena roda Bagalović naveden je ojkonom Kameno Brdo, koje kartografski izvori bilježe upravo na mjestu kasnijeg naselja Bagalovići.¹¹⁸ Kod roda Momić mjesto stanovanja nije zabilježeno. No, prisustvo Mihaća/Mihovila Bagalovića na vjenčanju Matije Momića 1664, kao i činjenica da je prezime ostalo sačuvano u nazivu zaseoka Momić/Momići, uz koji ovaj rod izrijeком spominje nešto kasniji izvor iz 1733, ne ostavljaju mjesta sumnji. Spoznaje o stanovništvu i rodovima na ovom području na kraju 17. stoljeća, za vrijeme najintenzivnijeg doseljavanja stanovništva na područje donje Neretve tijekom Morejskog rata, vrlo su općenite. Prve konkretnije podatke donose mletački katastri 1704. godine. U popisu posjednika navode se Antonio Traselović, Andrija Globučić (?), Andrija Smoljanović, Antonio Vuković i kapetan Ilija Franić, za koje je izrijeком naznačeno da su iz Desana.¹¹⁹ Nijedno od tih prezimena kasnije se ne bilježi na području župe. Za ostale posjednike u Desnama i Rujnici iz 1704, kod kojih nije naznačeno mjesto prebivališta, može se samo konstatirati da su posjedom bili vezani za prostor ove župe. No, vrlo je vjerojatno da su neki zaista živjeli ondje ili se doselili idućih godina. Posredni dokaz za to nalazimo u stanju duša župe Opuzen 1733, gdje je popisana 52-godišnja Ivana, kći pok. Martina Bumbereka iz Desana i žena Bartolomeja Selavića (NAS, M 67, f. 388). Njen otac (?) Martin Bombaraković prethodno je 1704. zabilježen kao posjednik zemlje u selu Desna.¹²⁰ U Opuzenu je živjela još jedna pripadnica roda Bumberek, 67-godišnja Andriana Špadić, kći pok. Cvjetka Bumbereka, također iz Desana (NAS, M 67, f. 384). Isto se može ustvrditi i za rod Galiotović. U stanju duša Komina 1733. spominje se Marija, kći pok. Stjepana Grgića iz Zvirića, žena pok. Grgura Galiotovića iz Desana (NAS, M 67, f. 392), koji se 1704. bilježi kao posjednik u Desnama.¹²¹ Ni oni se kasnije ne spominju u ovoj župi.

Za rodove koji su tijekom 18. i prve polovice 19. stoljeća živjeli na prostoru župe može se uglavnom uspostaviti okvirno vrijeme doseljavanja (sažeti prikaz u tablici 3). Tijekom prve polovice 18. stoljeća zabilježeni su rodovi koji će se zadržati na ovom području: Batinović, Dragoević/Dragović, Delija, Kaleb, Kežić, Margeta, Nikolić i Grgić. Izuzev Kežića i Grgića, za većinu njih ne

¹¹⁸ M. Vidović, *Povijest župa doline Neretve*: 64.

¹¹⁹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 143, 146.

¹²⁰ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 155.

¹²¹ M. Glibota, *Povijest Donje Neretve i prvi Mletački katastri*: 146.

znamo odakle su se doselili ili tek možemo naslutiti hercegovačko podrijetlo (npr. Nikolić). Prezimena Bebić, Medak i Jel(i)čić tijekom 18. stoljeća nalazimo zabilježena u drugim mjestima na ovom području (Vidonje, Plina, Borovci i Komin), a njihovo doseljenje u drugoj polovici 18. stoljeća možda je vezano za posjede u Desnama. Područje Jezera (Otrići) i zaleđe Rilića (Pasičina, Brista) ishodište su najvećeg broja rodova u Desnama. Tome je zasigurno pogodovala komunikacija koja je, okupljajući više ruta s južnih i sjevernih strana Jezera, starim putem vodila prema istoku, kroz zaleđe masiva Rujnice prema Borovcima, a sjevernim se obroncima uspinjala prema naselju Rujnica. Treba napomenuti da veliki broj prezimena koja početkom 18. stoljeća nalazimo zabilježena na tom “ishodišnom području” uz Jezero vuče podrijetlo iz donje zapadne Hercegovine, odakle su se masovnije doselili za vrijeme Morejskog rata, a neki možda i ranije. Mnoga “desanska” prezimena postoje i danas u Hercegovini, duž granice s vrgoračko-neretvanskim područjem u Hrvatskoj, npr. Bebić, Bezer, Dragović, Grgić, Jelčić, Jerković, Kežić, Margeta, Medak, Nikolić, Nižić, Prusac, Rakić, Šetka, Šiljeg, Škegro, Volarević.¹²² Određeni broj rodova doselio se iz vrgoračkog i imotskog područja (Brljević, Đugum, Hrstić, Kapović, Lovrinčević, Ujdur?, Vujčić, Zec, Zloić?). Za neke od njih ustanovljeno je da su u župi Desne-Rujnica boravili samo privremeno (Babanac, Đuračić).

Zaključak

Dva najstarija roda na području župe Desne-Rujnica zabilježena su još u vrijeme osmanske uprave. No, početkom 18. stoljeća oni izumiru, a neprestano se bilježe novi rodovi. U nizu izvora iz 18. stoljeća, pa čak i u 19. stoljeću nalazimo prezimena koja se, nakon jednog spomena, više ne bilježe na području župe, što svjedoči o iznimno velikoj fluktuaciji stanovništva na “lokalnoj” razini. Pojedini rodovi u Desne su se doselili iz susjednih župa Pline i Borovaca. Najveći broj doselio se iz župa koje se nalaze zapadnije od planine Rujnice, odnosno iz naselja u brdskim predjelima uz Jezero (Otrići, Pasičina, Brista), te iz vrgoračkog i imotskog područja. Doseljavanje u naselja župe Desne-Rujnica nastavilo se kroz cijelo 18. stoljeće, a preko matičnih knjiga se može pratiti i tijekom prve polovice 19. stoljeća. Motivaciju za preseljenje vjerojatno treba tražiti u nedostatku resursa, tj. obradivih površina zbog širenja obitelji, budući

¹²² M. Nosić, *Prezimena zapadne Hercegovine*: 238-322.

da se tada Jezero, zbog zadržavanja vode, veći dio godine uopće nije moglo poljoprivredno iskorištavati. Za većinu najranije zabilježenih rodova s početka 18. stoljeća nije moguće pouzdano odrediti odakle su se doselili.

Pri analizi rodova povremeno se javljalo pitanje povezanosti određenih prezimena (odnosno rodova), te pojava udvojenih prezimskih formula u župi Desne-Rujnica, ali i u drugim neretvanskim i "jezerskim" župama, uglavnom pri kraju 18. i početkom 19. stoljeća. Primijećeno je da izvorno prezime dolazi na drugo mjesto (formalno dodatak) u formuli, iako je starije od prvoga, a ono što dodatno zbunjuje je pojava istog "prvog" prezimena uz različita starija prezimena. Time se stvara dojam raslojavanja pojedinih prezimena, npr. Tomić na Romić, Dominiković i Antonović ili Sladoević/Sladović na Oršulić, Šetka i Krstičević. Također, u analiziranim izvorima nisu pronađeni dokazi koji bi upućivali na povezanost rodova koji nose prezimena Ilić, Jovica i Kaleb, odnosno Mijatović i Šiljeg. Treba naglasiti da ova dva, ponekad međusobno isprepletena, pitanja zahtijevaju temeljitiju obradu kroz presjek župa na širem području (uz koje su neka od tih prezimena više vezana, npr. Mijatović i Šiljeg), te stoga ovaj zaključak više može poslužiti kao radna hipoteza za buduća istraživanja.

Drugi segment istraživanja bio je usmjeren na osobna imena i motivaciju za njihov odabir. Iako za čak trećinu imena nije bilo moguće odrediti motivaciju, analiza je pokazala da je u župi Desne-Rujnica većina imena katolička/kršćanska, a iznimno rijetko su prisutna narodna imena, osobito u muškom fondu. Čak je i pri njihovom nadijevanju dominantna kršćanska komponenta sa svetačkom motivacijom, dok je obitelj tek na drugom mjestu. Sukladno očekivanjima, imena dječaka birana su po djedovima, stričevima i pradjedovima s očeve strane, dok se kod djevojčica otvara slobodan prostor za žensku - majčinu liniju.

Prilozi

Tablica 1. Ženska imena prema MKR 1825-1830. i MKR 1830-1851.

Ime	Broj	Udio (%)	Ime	Broj	Udio (%)
Ana	4	1,13	Lucija	6	1,7
Andrijana	1	0,29	Lucija Cvita	1	0,29
Anđelija	2	0,56	Manda	28	7,98
Antonija/Antunija/ Antunja	6	1,7	Manda Jurka	1	0,29
Birgia	1	0,29	Manda Stipanija	1	0,29
Božica	1	0,29	Mara	19	5,41
Cvita	1	0,29	Mara Marta	1	0,29
Doma	1	0,29	Marta	12	3,42
Filipa Jela	1	0,29	Matija	60	17,09
Iva/Ivanica	45	12,82	Pera/Petruša	15	4,28
Jakovica	5	1,42	Pera Tada	1	0,29
Jela	24	6,83	Pilipa	3	0,85
Jela Jurka	1	0,29	Polunija	1	0,29
Jela Mara	1	0,29	Ružica	7	1,99
Jerka	7	1,99	Ružica Pera	1	0,29
Jerka Jela	1	0,29	Stana	8	2,28
Joza	4	1,13	Stana Kata	1	0,29
Joza Jurka	1	0,29	Stipanija	6	1,7
Jurka	24	6,83	Šima	4	1,13
Jurka Antonija	1	0,29	Šima Ana	1	0,29
Jurka Matija	1	0,29	Tada/Tadijana	6	1,7
Kata	21	5,98	Tomica	9	2,56
Kata Jurka	1	0,29	Tomica Marta	1	0,29
Kata Manda	1	0,29	Vida	2	0,56
			<i>Ukupno</i>	351	100

Tablica 2. Muška imena prema MKR 1825-1830. i MKR 1830-1851.

Ime	Broj	Udio (%)	Ime	Broj	Udio (%)
Andrija	8	2,06	Marko	9	2,31
Ante	39	10,02	Marko Mate	1	0,26
Ante Ilija	1	0,26	Martin	3	0,77
Blaž	1	0,26	Martin Jure	1	0,26
Bože	2	0,51	Mate	41	10,54
Grgo	10	2,57	Mijo	19	4,88
Ilija	2	0,51	Nikola	21	5,39
Ivan	48	12,34	Petar	26	6,68
Ivan Jure	1	0,26	Pilip	8	2,06
Jakov	4	1,03	Pilip Mate	1	0,26
Jozip	25	6,42	Stanko	4	1,03
Jozip Mijo	1	0,26	Stipan	27	6,94
Jure	41	10,54	Stipan Ante	1	0,26
Jure Ante	1	0,26	Stipan Petar	1	0,26
Lovre	2	0,51	Šimun	8	2,06
Luka	15	3,86	Šimun Jure	1	0,26
Luka Jakov	1	0,26	Toma	13	3,34
Marin	2	0,51	<i>Ukupno</i>	389	100

Tablica 3. Popis rodova zabilježenih na području župe Desne-Rujnica od polovice 17. do polovice 19. stoljeća uz sažeti prikaz mjesta podrijetla, okvirnog vremena doseljenja i imena prvog poznatog člana roda u župi.

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
1.	Antonović/ Antunović	Otrići	Početak 19. stoljeća (nakon 1802) u Desne i Podrunicu	Marko Antonović (1767-1836) i Stipan Antonović (1791-1841)	
2.	Babanac	Ravča	Spominju se 1837. i 1856, Desne		Privremeni boravak u kući Ante Zloića i Ivana Barbira
3.	Bagalović	Nepoznato	Prije polovice 17. stoljeća	Mihovil (Mihač) Bagalović 1664. i Toma Bagalović 1666.	Vjerojatno su izumrli početkom 18. stoljeća
4.	Barbir	Blizanci (Hercegovina)→ Dusina→Desne	Početak 19. st. u Krvavac	Jakov Barbir (1782-1845) pok. Ivana i Petar Barbir (1778-1853) pok. Ante	
5.	Batinović	Hercegovina?	Nepoznato	harambaša Grgo Batinović i Šimun Batinović 1728. godine Josip Batinović, Mate Batinić, Grgo Batinić 1744. godine	Kao posjednici u Desnama rod Batinović se bilježi već od 1704.
6.	Bebić	Hercegovina → Vidonje (Plina)? → Borovci? → Desne	Između 1744. i 1771.	Marko, Petar i Frano Bebić iz Desana, 1771.	
7.	Bezer	Radišići → Desne <i>Bliznače u Turskoj</i> (Blizanci?, op. M. Š) → Desne	Početak 19. st.	Marko Bezer 1839. godine Ivan Bezer 1844. godine	
8.	Bošnjak	Nepoznato	Nepoznato, prva polovica 19. stoljeća	Gašpar Bošnjak 1744.	Prezime se ne spominje nakon 1744.
9.	B(a)rljević	Orah kod Vrgorca	Početak 19. stoljeća	Braća Jozip Brljević oko 1808. i Toma Brljević 1827.	

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
10.	Buntiće	Nepoznato	Prva polovica 19. stoljeća	Ivan Buntiće 1744.	Prezime se ne spominje nakon 1744.
11.	Bustruc	Pasičina	Između 1822. i 1828.	Grgo Bustruc	
12.	Čelić	Borovci?	Druga polovica 18. stoljeća	Toma Čelić	
13.	Ćendo	Pasičina	Prva četvrtina 19. stoljeća (oko 1820)	Jakov Ćendo	
14.	Damić	Nepoznato (Rogotin?)	Početak 19. stoljeća (?)	Eva Damić ud. Pavla 1802.	Prezime se ne spominje nakon 1802.
15.	Delija	nepoznato	Prva polovica 18. stoljeća	Ivan Delijić 1744.	
16.	Dominiković	Otrići	Početak 19. stoljeća (između 1802. i 1825)	Mate Dominiković (oko 1780-1843)	
17.	Dragoević/ Dragović	Broćno (Hercegovina)? → Desne	Početak 18. stoljeća (prije 1728)	Mate Dragoević i Bože Dragoević 1728. Mate Dragoević i Grgo Dragoević 1744.	
18.	Đugum	Orah	Oko 1820.	Martin Đugum	
19.	Đuračić	Slivno	1827.	Manda Đuračić naseljena u Podrjnjici	Privremeno
20.	Globučić (?)	Nepoznato	Nepoznato	Andrija Globučić (?) 1704.	Prezime se ne spominje nakon 1704.
21.	Gnječ	Pasičina	Vjerojatno kraj 18. stoljeća	Jure Gnječ (*oko 1751) i Stipan Gnječ (*oko 1767) 1802. godine	
22.	Grgić	Zvirići (→?) → Desne Zvirići → Plina a → Desne	Nepoznato (prije 1744?) Početak 19. st.	Mate Grgić 1744. Ivan Grgić pok. Jure (*o. 1740) Grgo Grgić pok. Jure (*o. 1783) Toma Grgić pok. Marina (*1757-1830)	

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
23.	Grmojević	Nepoznato	Početak 18. stoljeća	Grgo Grmojević 1728.	Prezime se ne spominje nakon 1728.
24.	Franić	Nepoznato	Nepoznato, početak 18. stoljeća	Kapetan Ilija Franić 1704.	Prezime se ne spominje nakon 1704, moguće da su se preselili u Opuzen.
25.	Hrstić (Arstić)	Vrgorac	Druga polovica 18. stoljeća	Marko Hrstić pok. Grge (o. 1763-1853)	
26.	Jel(i)čić	Nepoznato (iz Hercegovine ili posredno preko Pline?)	Između 1744. i 1802.	Sinovi pok. Petra Jeličića: Ilija (o. 1762-1840), Josip i Šimun (o. 1763-1829) Jure Jeličić pok. Stipana	
27.	Jerković	Broćno (Hercegovina)? → Brista? → Desne	Između 1744/1771 (?) i 1784.	Stipan Jerković pok. Marina Mate Jerković pok. Ivana	
28.	Jovica	Pasičina	Početak 19. stoljeća (nakon 1802?)	Stipan Jovica (o. 1773-1848) i Jure Jovica (o. 1791-1844)	
29.	Jurić	Nepoznato (Otrići?)	1802/početak 19. stoljeća	Andrijana Jurić ud. Ante Luka Jurić i Jure Jurić	
30.	Kaleb	Nepoznato	Nepoznato	Mate Kaleb(ović) 1728. i 1744.	
31.	Kapović	Orah (Vrgorac)	Oko 1840.	Jure Kapović 1840.	
32.	Kartović	Nepoznato	Prva polovica 18. stoljeća	Katarina Kartović 1744.	Prezime se ne spominje nakon 1744.
33.	Kežić	Crveni Grm? → Grnčenik (Pasičina)? → Desne	Prva polovica 18. stoljeća (prije 1744)	Mihovil Kežić 1744.	
34.	Krstičević	Brista (Pasičina) ili Borovci?	Druga polovica 18. stoljeća	Petar, Jure i Ante Krstičević pok. Grge	

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
35.	Kurt	Hercegovina?	Između 1744. i 1771.	Ivan Kurt 1771.	
36.	Lepić	Nepoznato	Između 1744. i 1771.	Mijo Lepić 1771.	Prezime se ne spominje nakon 1771.
37.	Lovrinčević	Selo Biokovsko Zagvozd	1834. 1856.	Marta Lovrinčević Josip Lovrinčević	
38.	Marević	Pasičina	Početak 19. stoljeća (oko 1803)	Braća Ante Marević (*o. 1746) i Jure Marević (*o. 1761) pok. Pilipa Marevića	
39.	Margeta	Nepoznato (Bročno -Hercegovina?)	Nepoznato	Cvitko Margetić iz Desana 1694.	
40.	Mateljak	Brista	Posljednja četvrtina 18. stoljeća	Ivan Mateljak pok. Luke 1802.	
41.	Matić	Nepoznato	Između 1744. i 1771.	Frano Matić 1771.	Prezime se ne spominje nakon 1771.
42.	Medak	Nepoznato (Borovci?)	Između 1744. i 1771.	Luka i Mijo Medak 1771.	
43.	Momić	Nepoznato	Prije polovice 17. stoljeća	Matij Momić 1664.	Rod je izumro prije 1744.
44.	Nikolić	Bročno (Hercegovina) ili Opuzen?	Nepoznato (početak 18. stoljeća?)	Ivan Nikolić 1744. Posjed u Desnama 1704.	
45.	Nižić	Otrići?	Kraj 18. stoljeća	Petar Nižić (oko 1792-1826)	
46.	Prusac	Bročno (Hercegovina)	Polovica 18. stoljeća (Između 1744. i 1771)	Ante Prusac 1771.	
47.	Rakić	Nepoznato (Vrgorac?)	Kraj 18. ili početak 19. stoljeća	Braća Nikola Rakić (oko 1789-1855) i Ivan Rakić pok. Ante (oko 1794-1838)	

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
48.	Romić/ Tomić Romić	Otrići	Nakon 1805.	Stipan Romić (1760-1828) Ante Tomić Romić (1823-1861)	
49.	Rudan (?)	Nepoznato	Posljednja četvrtina 18. stoljeća	Pavao sin pok. Rudana 1802.	Prezime se ne spominje nakon 1802.
50.	Siletić/ Silerić	Nepoznato	Između 1744. i 1771.	Mara Siletić/ Silerić 1771.	Prezime se ne spominje nakon 1771.
51.	Smoljanović	Nepoznato	Nepoznato	Andrija Smoljanović 1704.	Prezime se ne spominje nakon 1704.
52.	Šalinović	Dusina	1835.	Ante Šalinović (oko 1785-1835)	Privremeno
53.	Šetka	Nepoznato	Posljednja četvrtina 18. stoljeća	Martin Šetka pok. Jure, Toma Šetka pok. Ante i Tomica Šetka ud. Mate - 1802. godine	
54.	Šiljeg	Borovci	Kraj 18. stoljeća (?)	Filip Šiljeg pok. Lovre (1771-1835) Stipan Šiljeg pok. Petra (1752-1838)	
55.	Škegro	Nepoznato	Posljednja četvrtina 18. stoljeća (?)	Nikola Škegro pok. Marka	
56.	Španjić/ Španić	Otrići	Oko 1802 (?)	Bariša Španjića pok. Marka (oko 1801-1845) Petar Španjić	
57.	Šprlje	Metković	1840.	Luka Šprlje Mijo Šprlje	
58.	Traselović	Nepoznato	Nepoznato	Antonio Traselović 1704.	Prezime se ne spominje nakon 1704.
59.	Tutavac	Slivno	1830 (?)	Petar Tutavac	
60.	Ujdur	Prapratnica (Vrgorac)?	Između 1744. i 1771 (?)	Mate Ujdur 1771.	

Br.	Rod	Mjesto podrijetla prije doseljenja u župu Desne-Rujnica	Vrijeme dolaska u mjesto župe Desne-Rujnica	Prvi zabilježeni pripadnici roda na području župe Desne-Rujnica	Napomena
61.	Vekić	Nepoznato	Između 1744. i 1771 (?)	Grgo Vekić 1771.	Prezime se ne spominje nakon 1771.
62.	Vidar	Nepoznato	Prva polovica 18. stoljeća	Šimun Vidar 1744.	Prezime se ne spominje nakon 1744.
63.	Volarević	Borovci	1835.	Mijo Volarević	
64.	Vučković	Nepoznato (Brista?, Imotski?)	Između 1771. i 1802 (?)	Vlado Vučković pok. Marka, Tadija Vučković pok. Luke, Grga Vučković pok. Vida i Andrija Vučković pok. Mate - 1802.	
65.	Vu(j)čić	Orah (Vrgorac)	Početak 19. stoljeća (vjerojatno neposredno nakon 1802)	Jakov Vujčić (oko 1787-1842)	
66.	Vuković	Nepoznato	Nepoznato	Antonio Vuković 1704.	Prezime se ne spominje nakon 1704.
67.	Zec	Krstatice	1845 (?)	Martin Zec (oko 1815-1859)	
68.	Zloić	Imotski (?) → Otrići → Desne	Početak 19. stoljeća (vjerojatno neposredno nakon 1802)	Braća Ilija (oko 1767-1827) i Paško (oko 1748-1836) pok. Andrije	

PERSONAL NAMES AND SURNAMES IN THE PARISH OF DESNE-RUJNICA IN THE EIGHTEENTH AND NINETEENTH CENTURIES

MAJA ŠUNJIĆ

Summary

The article addresses the naming practice and population origin of the parish of Desne-Rujnica, covering the territory of Mount Rujnica on the right bank of the Neretva River. On the basis of baptismal registers for the period 1825-1851 the choice of personal names has been analysed. The sample included 740 baptised children. Most common among the thirty female names were Matija, Iva, Manda, Jurka and Jela, while Ivan, Jure, Mate and Stipan proved most frequent among the twenty-four male names. With regard to name sources, dominance of the Catholic/Christian names has been established, while the traditional names were quite rare. Forename analysis of the children in 143 nuclear families has shown that they were most commonly named after a saint whose feast day coincided with the child's birth, while the family as a name pool came second. In the latter case, boys were named after paternal grandfathers, great grandfathers and uncles, while the names of the girls were usually selected from the mother's side of the family. The motives underlying the selection of one third of the names have not been determined.

Apart from parish registers from the wider territory outside the parish of Desne-Rujnica, *Status animarum* and Venetian cadaster registers from the early nineteenth century have provided useful data for the study of lineage origins. Only two lineages (Bagalović and Momić) have been traced on the territory of this parish during the Ottoman rule. Broader area of the Neretva River witnessed a steadier influx of population during the Morean War (1684-1699). The migratory routes of these lineages cannot be established with exactitude on the basis of

early eighteenth-century data, whereas from the middle of the eighteenth century onwards, and especially in the nineteenth century their routes are more easily traceable. The bulk of lineages arrived from the neighbouring parishes (Borovci, Plina), as well as from the mountain parishes near Jezero (Otrići, Pasičina, Brista), and the areas of Vrgorac and Imotski. The fact that in the eighteenth and nineteenth centuries many family names were recorded only once testifies to a high level of migration dynamics.

